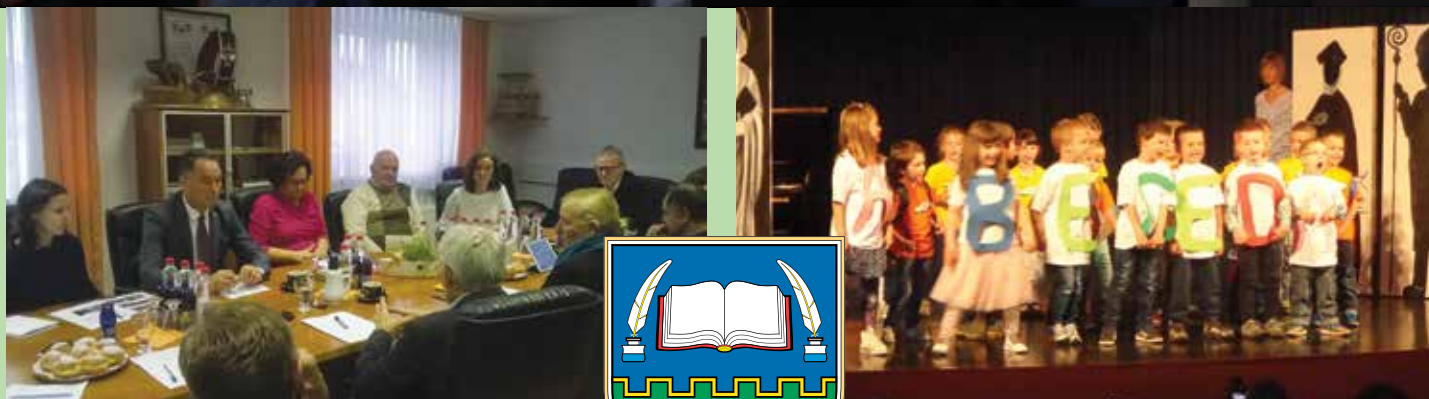

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Datum izida: 6. december 2017

Kazalo:

UREDNIKOVA STRAN	3
ŽUPANOVA STRAN	4
OBČINSKE STRANI	
REZULTATI VOLITEV ZA PREDSEDNIKA	
REPUBLIKE SLOVENIJE	5
IZ 19. SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE VELIKE LAŠČE	6
ORGANIZIRANJE NOVEGA ODDELKA V VRTCU SONČNI ŽAREK	6
ZIMSKO VZDRŽEVANJE JAVNIH CEST	8
TEČAJ VARNE VOŽNJE NA VRANSKEM ZA VOZNIKE	
ŠOLSKIH KOMBIJEV	9
KDAJ BO TRUBARJEVA DOMAČIJA POSTALA	
NACIONALNI SPOMENIK	10
OBNOVLJENA STREHA NEKDANJE POŠ OSOLNIK	12
ŠOLA IN VRTEC	
ŠOLA POHODNIŠTVA BLOKE	13
22. LJUBLJANSKI MARATON	14
V DEŽELI PETRA KLEPCA	15
ŠOLA IN VRTEC OB 500. OBLETNICI REFORMACIJE	16
OŠ LJUBO ŠERCER V KOČEVJU OBISKUJEJO TUDI	
OTROCI IZ OBČINE VELIKE LAŠČE	18
TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK	19
KULTURA	
PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE 2017	20
PRIREDITEV OB DNEVU REFORMACIJE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI	21
KNJIŽNICA – NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH	23
FILM: NAŠE CERKVE – ŽUPNIJA VELIKE LAŠČE	24
DUHOVNOST	
ŽIVLJENJE JE ENA SAMA MILOST	25

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA	
O POPRTNIKU	26
NAŠA DEDIŠČINA	
TRUBAR IN TRUBARJESLOVCI	27
DRUŠTVA	
105-LETNA GOSPA JULIJANA ZKRAJŠEK – NAJSTAREJŠA	
OBČANKA	28
GRADEŠKA SUŠILNICA V ODDAJI ALPE – DONAVA – JADRAN	29
JESENSKA DOGAJANJA V DRUŠTVU UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE	30
VESELA DRUŽBA IZ VELIKIH LAŠČ IN OKOLICE V BIH	32
OBIRANJE OLJK V STRUNJANU	33
ZA SVOBODO SO DALI ŽIVLJENJA 34	
»TORNADO« NA GRADEŽU	34
ČEBELARSTVO	
ZDRAVJE IZ ČEBELJEGA PANJA	36
ŠPORT	
11. POKAL RIBNICE V PLAVANJU	38
22. OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU	38
S KOLESOM OD TRUBARJA DO BOHORIČA IN DALMATINA	40
OBVESTILA	41
ZAHVALE	43
VOŠČILA	44
OGLASI	45

Letnik 23, številka 7, 6. december 2017. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.590 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.
Odgovorni urednik: Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Andrej Vidmar, Mojca Šilc, Angelca Petrič. **Lektoriranje:** Ema Sevšek. **Prelom:** Luart, d. o. o. **Tisk:** Luart, d. o. o.
Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

**Naslednja Trobla izide 31. januarja 2018,
prispevke je potrebno oddati do 17. januarja 2018.**

Fotografija na naslovnici:
MILI fotografija – Milena Vintar

OČE IN MAMA, HVALA!

»Glej, zadnjega vleče!« je rekla moja sosedka, ko je bila stara le nekaj let in kot večina njenih vrstnic živela v skromnosti in za zdajšnje razmere skoraj v uboštvu, ko je bila boljša hrana namenjena samo »eminentnim ljudem«. In tako je bilo tudi pri njej. Mama je spekla sirove štruklje in dejala svojim otrokom, da ko bodo gostje odšli, bodo lahko ostanke pojedli do konca. Začetni stavek nakazuje, da so šli spat tako kot običajno: lačni. Pač tako je bilo ... Zdaj pa je drugače, bi rekli. Pa je to res? Slediti spremembam, komercializaciji sveta in vsem novostim, ki jih prinaša svet multinacionalk in medijev. Ali to prinaša srečo in zadovoljstvo nam, našim otrokom, smo s stvaritvijo vseh mogočih izdelkov naredili svet popolnejši in zrelejši?

Včasih vidim šolarje v kateri bolj ali manj razviti državi, ko nosijo enake uniforme. Verjetno zaradi prestiža, politike, drugod zaradi revščine, vendar po mojem mnenju povsod tudi zaradi neke uravnoteženosti. In to ni slabo, če sami nismo sposobni prepoznati meja zmernosti, če pred seboj nimamo pravega ogledala, nam mora »posoliti« nekdo drug. Včasih je to dobro, nekateri pa mislijo/mislamo drugače, kajne?

In tako različno mislimo tudi vsako leto, ko se prične obdobje veselih praznikov, ko zagorijo lučke, se odprejo stojnice in trgovine ter gostinski lokali delajo po ključu 24/7. Takrat je mnogim december čudovit mesec, v katerem še poglobimo naš odnos z bližnjimi ali si zadamo kakšen nov življenjski cilj ali si zadamo novo zaobljubo. Nekaterim je to čas veselja in obdarovanja. Čakali so 11 mesecev, da poiščejo znanca, sorodnika, obiščejo brata, sestro ali celo mamo. Malo stisnejo zobe, ponos, prinesejo steklenico in kakšno malo darilce in si na koncu želijo vse najboljše. Nekateri napišemo samo voščilnico in bog ne daj, da celo rečemo piscu, naj podpiše še druge, ali pa pošljemo voščilnico po SMS, ki je skoraj brezplačna in točna. In tako mine leto, v katerem smo se imeli super, in vse je lepo! Ogledalce, ogledalce na steni povej mi, kje je začetek naše neprepoznavnosti z življenjem, kje so vrednote, na katere je človek danes ponosen. Kje so cilji, ki jih lahko uresničim, ne da bi pohodil, osiromašil, ponižal sočloveka, kje občutimo tisto pristno otroško veselje, ko se ob ponosu svojega dejanja naježiš, ko podariš nekemu veselje, ko nekomu odpustiš, ko narediš potreben korak k spravi, ponovnemu prijateljstvu ... In kje je tisti občutek, ko nekomu prav počasi z obema rokama v tišini z dolgim in globokim spoštovanjem pogledom v oči stisneš roke ...

V novembru sem v svojem življenju zaključil za sebe enkratno, nepojemljivo doživetje, ko sem se prvič v svojem življenju podal na igralski oder in v desetih mestih odigral vlogo Trubarja v dramskem muziklu. Ko sem pred začetkom vsake predstave nosil tisti občutek vznemirjenosti in treme, ko nisem vedel, ali bom odigral tako, kot si je režiserka predstavljala ... Da ne bom predolg, lahko povem, da je bilo od vseh občutkov najpomembnejši tisti, kjer sem se zavedel, da sem naredil nekaj več, korak naprej v svojem življenju, da sem razveselili ljudi, jim sporočil vsebino, zapustil zgodbo življenja. In to me je neskončno osrečevalo. Ljudem sem

podaril sebe, svoj čas, znanje in talent. Nobenega darila, ni mi bilo treba iskati po trgovinah in drugih prodajnih poteh, nič takega. Ni mi bilo žal za noben izgubljen dan, besedo in igranje.

Naredil sem nekaj, česar si v življenju nikoli nisem predstavljal, da bom odigral glavno vlogo v 100 minutni predstavi in s svojo vlogo razveseljeval in bogatil poslušalce. In to je, spoštovani bralci, nekaj čudovitega, ko se še danes, ko to pišem, počutim privilegiranega, da sem bil v vlogi, ko lahko nekaj nepovratno podarim.

Zatorej naj bo letos, spoštovani bralci, vsaj eno izmed vaših dejanj malo spremenjeno, da bo zahtevalo več poguma in mogoče ponižnosti. Naj bo nekaj posebnega. Mogoče osrečimo osebo, ki jo do sedaj zaradi različnih razlogov nismo spustili v naše življenje, ali koga drugega. Saj to znamo, kajne? Naredimo nekaj, kar bomo naredili brez kakršne koli osebne koristi in čakanja na povračilo po načelu daj-dam. Torej naj nam letos in še vnaprej ne zmanjka idej in poguma.

Bodimo zgled našim otrokom prej s svojimi dejanji in razmišljanjem, kot pa da z materialnimi dobrinami »kupujemo« našo priljubljenost. Da nam bodo otroci ob odhodu iz naše hiše rekli: Hvala, mama in oče, ker sta mi postavila prave temelje v mojem razvoju, ker sta me poučila o vrednotah, s katerimi bom v življenju lahko postal trden in pošten član družbe.

V zadnjih dneh leta, ko bo veliko druženja, lahko pomislimo tudi na osebe, ki so večinoma same, ki imajo zlomljeno srce ali so v domu ostarelih. Pomislimo tudi na naše živali in jim namesto izstreljene rakete ali petarde raje kupimo igračo.

Naj vas v novem letu spremljajo predvsem zdravje, misel na dobro, spoštovanje do dela, odpuščanje, obilo osebne vere in veselja do življenja!

Vaš urednik Gorazd Milavec

Vse kar si želite, naj se v novem letu zgodi,
hodite naprej in naj bodo jasne vaše poti.
Lovite srečo in bodite hvaležni,
do drugih pa vedno strpni in nežni.

Uredniški odbor Troble vam želi vse dobro v
prihajajočih prazničnih dneh in v novem letu.

ŽUPANOVA STRAN

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI!

Pred nami so praznični dnevi: božič, dan samostojnosti in enotnosti, novo leto. To je čas, ko se oddahnemo od naporov iztekajočega se leta, je pa tudi čas, ko se ozremo nazaj in poskušamo ugotoviti, ali smo dosegli, kar smo si začrtali na začetku leta.

S sredstvi, ki smo jih imeli na razpolago v proračunu Občine Velike Lašče, smo poskušali kar najbolje zadovoljiti različne potrebe naših občanov. Tudi v iztekajočem se letu smo izpeljali kar nekaj projektov na različnih področjih. Največ finančnih sredstev smo namenili urejanju komunalne infrastrukture. Asfaltirali smo nekaj cestnih odsekov (Medvedjek, Podhojni Hrib–Laze) ter v celoti komunalno uredili center Rašice, kjer se je zgradila fekalna in meteorna kanalizacija, obnovila vodovodna napeljava in postavilo nekaj luči javne razsvetljave. Prav tako je bilo tudi v drugih naseljih postavljenih še nekaj javnih luči in obnovljenih vodovodnih odsekov. Obnovljen je bil tudi vodohran na Ulaki. Zaradi večje varnosti je bila razširjena Šolska ulica pri OŠ Primoža Trubarja in preurejen center na Turjaku. V občini imamo kar 170 kilometrov lokalnih cest in javnih poti ter več kot 550 luči javne razsvetljave, tako je že samo vzdrževanje tega zahteven zalogaj. Postavljenih je bilo nekaj nadstreškov nad ekološkimi otoki in na avtobusnih postajališčih. Na pokopališču v Robu so bile obnovljene stopnice.

Seveda smo se kot vsako leto doslej tudi letos trudili zagotoviti čim boljši standard občanom tudi z vlaganji na področju predšolske vzgoje, šolstva, glasbenega šolstva ter vseh javnih zavodov, ki delujejo v občini. Tako se je letos že začelo projektiranje večnamenskega objekta na Turjaku, kjer se v prihodnjih letih načrtuje izgradnja sodobnega objekta s prostori za štiri skupine predšolske vzgoje ter štiri šolske učilnice. Sedanja podružnična šola na Turjaku je namreč povsem dotrajana in ne ustreza sodobnim normativom. Pri vходу v športno dvorano v Velikih Laščah se je postavil ustrezen nadstrešek. Na Trubarjevi domačiji je bilo urejeno parkirišče, na novo zgrajen oporni zid, pločnik nad njim, zgrajena komunalna čistilna naprava in postavljenih nekaj igral. Letos smo v Velikih Laščah zamenjali dotrajane ulične oznake, v naslednjem letu pa je predvidena še vzpostavitev lamelnega sistema oznak do vseh pomembnejših točk.

Na sušilnici sadja na Gradežu se je obnovila streha. Za potrebe civilne zaščite se je nabavil potreben agregat, prav tako smo redno financirali delovanje gasilske zveze in prostovoljnih gasilskih društev. Načrtovan imamo še določen znesek za sofinanciranje novega gasilskega vozila v Robu.

Sanirali smo pešpot ob potoku Rašica od bencinske črpalke do Trubarjeve domačije in uredili plato za ulični fitness v Velikih Laščah, kar nameravam postaviti v naslednjem letu. Obnovila se je streha na prejšnji podružnični šoli na Velikem Osolniku. V Zdravstveni postaji smo uredili poseben prostor za patronažno službo in preselili pralnico. Prav tako smo za njihove potrebe nabavili nekaj opreme: mikroskop, inhalator, bolniško posteljo. Opremili smo referenčno ambulantno in vgradili klimo v čakalnici zobne ambulante. Sofinancirali smo tudi obnovo naše sakralne dediščine.

Ob koncu leta bi se še enkrat rad zahvalil vsem posameznikom, društvom, podjetnikom in drugim, ki ste na kakršen koli način soustvarjali dogajanje na raznih področjih naše lepe dežele. Zahvaljujem se občinskim svetnikom za podporo in zaupanje, ki sem ga bil deležen pri mnogih odločitvah na občinskem svetu ali v različnih odborih. Članom občinske uprave gre zahvala za njihovo strokovno in požrtvovalno delo pri izpeljavi nešteto projektov in drugih aktivnosti, ki so v pristojnosti občine.

Zahvalo namenjam vodstvu in osebju osnovne šole, vrtca, glasbene šole, zdravstvene postaje in knjižnice, saj na svojem področju dosegajo izjemne rezultate.

Iskreno se zahvaljujem vsem našim gasilkam in gasilcem, ki ob vsakem času in vremenu priskočijo na pomoč, če smo je potrebni, in vsem predsednikom in članom naših društev, ki skrbijo, da se pri nas vedno nekaj dogaja.

Naj vam vsem bližnji prazniki prinesejo veliko miru, medsebojnega spoštovanja in zaupanja ter moči in zdravja za delo v letu 2018.

Župan Anton Zakrajšek

USTANOVA ŽUPANOV SKLAD OBJAVLJA

RAZPIS ZA:**I. Enkratne denarne pomoči (za šolske knjige, prevoze, izobraževanja ...) (v skupnem znesku do 1.000,00 EUR)**

Za enkratno pomoč lahko kandidirajo:

– dijaki in študentje s stalnim prebivališčem v Občini Velike Lašče.

Vloga za sredstva iz točke I mora vsebovati:

- osebne podatke vlagatelja, in sicer:
 - fotokopijo spričevala zadnjega razreda ali letnika,
 - originalno potrdilo o vpisu za šolsko oz. študijsko leto 2017/2018;
- potrdilo o finančnem stanju staršev (dohodnina za leto 2011, oziroma plača ali pokojnina v zadnjem mesecu, nadomestilo za brezposelnost ...);
- dokazilo o višini štipendije, če jo prosilec ima;
- opis o društvenih ali drugih aktivnostih prosilca.

V prošnji za enkratno denarno pomoč je potrebno dopisati tudi, za kateri namen bi se pomoč porabila.

Glavni kriterij za pridobitev štipendije ali pomoči je socialno stanje prosilca. Drugi kriteriji pa so še: učni uspeh, društvena aktivnost ipd.

II. Financiranje drugih aktivnosti (v skupnem znesku do 1.000,00 EUR), kot so npr: društvene aktivnosti mladih, športni ali šolski uspehi mladih, razna predavanja ali izobraževanja, za razne druge pomoči v družini (ob smrti, nesreči ...).

Vloge za sredstva iz točke II lahko pošljejo posamezniki, društva ali različne organizacije s sedežem v naši občini. Tudi tej vlogi je potrebno dopisati, za kateri namen bi porabili sredstva.

Rok za oddajo vlog je: 15. december 2017

Vse vloge je potrebno nasloviti na:

USTANOVA ŽUPANOV SKLAD,

Levstikov trg 1,

1315 Velike Lašče

*Anton Zakrajšek
Predsednik ustanove ŽS*

REZULTATI VOLITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE**Prvi krog 22. oktobra 2017**

volišče	število volivcev v volilnem imeniku	volilna udeležba	% dobljenih glasov								
			Suzana Lara Krause	Angelca Likovič	Maja Makovec Brenčič	Boris Popovič	Andrej Šiško	Marjan Šarec	Borut Pahor	Ljudmila Novak	Romana Tomc
V. Lašče (33)	1016	53,05 %	0,56	0,19	0,37	0,56	0,93	22,01	41,23	14,18	19,96
V. Lašče (34)	1118	50,72 %	0,18	0,71	1,24	0,53	0,53	24,20	36,75	13,43	22,44
Rob	623	46,39 %	0,35	0,70	0,35	0,35	0,70	33,80	47,74	5,23	10,80
Turjak	662	53,32 %	0,57	1,14	2,28	1,14	0,85	31,91	42,45	9,12	10,54

Drugi krog 12. novembra 2017

volišče	število volivcev v volilnem imeniku	volilna udeležba	% dobljenih glasov	
			Borut Pahor	Marjan Šarec
Velike Lašče (33)	1014	45,66 %	56,70 %	43,30 %
Velike Lašče (34)	1117	41,90 %	53,81 %	46,19 %
Rob	624	45,35 %	46,10 %	53,90 %
Turjak	661	47,35 %	48,68 %	51,32 %

IZ 19. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v sredo, 8. novembra 2017, sestal na 19. redni seji.

Po ugotovitvi sklepčnosti je bil sprejet naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 18. redne seje
2. Poročilo odborov
3. Vloga za odkup zemljišč
4. Sklep o ukinitvi javnega dobra
5. Sklep o razrešitvi in imenovanju članov statutarne pravne komisije
6. Odlok o rebalansu proračuna Občine Velike Lašče za leto 2017 – I
7. Pobude, vprašanja in predlogi svetnikov
8. Poročilo župana

Po potrditvi zapisnika sta predsednika odbora za finance in komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja podala kratka poročila o sejah.

Na seji so svetniki obravnavali nekaj zemljiško knjižnih zadev: sprejeli so sklep o ukinitvi javnega dobra na predlagani parceli ter se strinjali s predlaganima parcelacijama, poznejšo ukinitvijo javnega dobra na novonastalih parcelah in z odprodajo oz. menjavo teh. V nadaljevanju je bil občinski svet seznanjen, da sta zaradi spremembe stalnega bivališča zunaj Občine Velike Lašče podala pisno izjavo o odstopu dva člana statutarne pravne komisije. Zato jima je v skladu z zakonom in statutom občine predčasno prenehal mandat. Svetniki so sprejeli sklep o njuni razrešitvi in za nova člana statutarne pravne komisije imenovali Miriam Lavrič in Petra Podlogarja.

Občinski svet Občine Velike Lašče je sprejel tudi Odlok o rebalansu proračuna Občine Velike Lašče za leto 2017 – I. Rebalans proračuna Občine Velike Lašče za leto 2017 je potreben zaradi spremembe načrtovanih prihodkov občinskega proračuna in zaradi spremembe načrtovanih odhodkov za leto 2017, ki so ocenjeni na podlagi desetmesečne realizacije proračuna za leto 2017 ter načrtovanih investicij v letu 2017. Kot je povedal župan, je razlika glede na sprejeti plan proračuna zelo majhna. Prihodki so se npr. spremenili le za pol odstotka. Pri odhodkih pa se je povečalo sofinanciranje oskrbnin v socialnih zavodih, predšolska vzgoja, pri investicijah

so bila predvidena večja sredstva pri dokončanju kanalizacije in ureditve centra na Rašici ter sredstva za nabavo novega gasilskega vozila v Robu. Posledično so se zmanjšale nekatere druge investicije. Župan ocenjuje, da je bilo izpeljanih okrog 80 % prvotno načrtovanih investicij.

Sprejeti sklepi:

Ad 3: **1. Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se strinja s parcelacijo parcele št. 3992/10 k. o. Turjak na stroške predlagatelja in poznejšo ukinitvijo javnega dobra na novonastali parceli. Strinja se z odprodajo novonastale parcele po parcelaciji.**

2. Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se strinja s parcelacijo parcele št. 4018/1 k. o. Turjak na stroške predlagatelja in poznejšo ukinitvijo javnega dobra na novonastali parceli. Strinja se z zamenjavo novonastale parcele in parcele št. 168/20 k. o. Turjak.

Ad 4: **Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se ukine javno dobro na parceli št. 1729/3 k. o. Ulaka.**

Ad 5: **1. Občinski svet Občine Velike Lašče razreši Franca Debeljaka in Ivana Galeta kot zunanja člana statutarne pravne komisije.**

2. Občinski svet Občine Velike Lašče za člana statutarne pravne komisije imenuje Miriam Lavrič.

3. Občinski svet Občine Velike Lašče za člana statutarne pravne komisije imenuje Petra Podlogarja.

Ad 6: **Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Odlok o rebalansu proračuna Občine Velike Lašče za leto 2017 – I.**

Tanja Uršič, občinska uprava

ORGANIZIRANJE NOVEGA ODDELKA V VRTCU SONČNI ŽAREK

V vrtec Sončni žarek smo sprejeli vse otroke naše občine, ki bodo do 1. 12. 2017 izpolnili starostni pogoj za vpis in so starši poslali vlogo do konca razpisnega roka, to je do 31. 3. 2017, in navedli datum vpisa še v letošnjem koledarskem letu.

Tako je na čakalni listi še 14 otrok, po razpisnem roku pa so prispele še 4 vloge. Skupaj z občino ustanoviteljico, šolo in starši

smo iskali rešitve in odločeno je, da se s 5. 3. 2018 organizira nov oddelek predšolskih otrok v starosti od 1 do 2 let. Nov oddelek bo za seboj potegnil kar nekaj reorganizacije obstoječih oddelkov.

Vodstvo šole in vrtca

URADNO GLASILO

Občine Velike Lašče

Številka 6/17, 6. december 2017

1. ODLOK o rebalansu proračuna Občine Velike Lašče za leto 2017 - I	1
2. SKLEP o razrešitvi in imenovanju članov Statutarno pravne komisije	2
3. SKLEP o ukinitvi statusa javnega dobra	2
4. SKLEP o spremembah in dopolnitvah Sklepa o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki	2

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 UPB, 76/08, 79/09 in 51/10), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11-UPB4, 101/13) in 16. člena Statuta Občine Velike Lašče (Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 2/06 UPB, 6/13) je Občinski svet Občine Velike Lašče na 19. seji dne 8. novembra 2017 sprejel

ODLOK O REBALANSU PRORAČUNA OBČINE VELIKE LAŠČE ZA LETO 2017 - I

1. člen

V odloku o proračunu Občine Velike Lašče za leto 2017 (Uradni list RS, št. 87/16) se spremeni drugi odstavek 2. člena, ki se po novem glasi:

Splošni del proračuna se na ravni podskupin določa v naslednjih zneskih:

A: BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	V EUR
I. SKUPAJ PRIHODKI	3.942.290
II. SKUPAJ ODHODKI	3.903.290
III. PRIHODKI – ODHODKI (I.-II.)	39.000
B: RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
C: RAČUN FINANCIRANJA	
VII. ZADOLŽEVANJE	50.000
VIII. ODPLAČILA DOLGA	173.000
IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	(123.000)
X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+IX.)	(84.000)
XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+X.-IX.)	(39.000)
STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. 2016	284.980

2. člen

Spremeni se prvi odstavek 12. člena odloka in se po novem glasi:

»Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2017 lahko zadolži do višine 50.000 EUR.«

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Velike Lašče.

Številka: 410-015/2016-5

Velike Lašče, dne 8. novembra 2017

Župan Občine Velike Lašče
Anton Zakrajšek, univ. dipl. inž., l.r.

Priloga (dostopno na www.velike-lasce.si):

Splošni in posebni del rebalansa proračuna za leto 2017
Načrt razvojnih programov za obdobje 2017–2020

Na podlagi 25. člena Statuta Občine Velike Lašče (Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 2/06 UPB, 6/13), 103. in 105. člena Poslovnika Občinskega sveta (Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 2/06 UPB, 2/07, 6/13) je Občinski svet Občine Velike Lašče na 19. redni seji dne 8. novembra 2017 sprejel

SKLEP

o razrešitvi in imenovanju članov Statutarno pravne komisije

1.

Na podlagi odstopne izjave se razreši naslednja člana Statutarno pravne komisije:

- Franc Debeljak,
- Ivan Gale.

2.

V Statutarno pravno komisijo se imenujeta:

- Miriam Lavrič, Dvorska vas 14a, Velike Lašče,
- Peter Podlogar, Logarji 4, Velike Lašče.

3.

Mandatna doba članov Statutarno pravne komisije kot stalnega delovnega telesa občinskega sveta je enaka mandatni dobi članov občinskega sveta.

Štev.: 0301-016/2017-1

Velike Lašče, dne 8. novembra 2017

Župan Občine Velike Lašče
Anton Zakrajšek, univ. dipl. inž., l.r.

Na podlagi 16. člena Statuta občine Velike Lašče (Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 2/06 UPB, 6/13) je Občinski svet Občine Velike Lašče na 19. seji dne 8. novembra 2017 sprejel

SKLEP

o ukinitvi statusa javnega dobra

I.

S tem sklepom se ukine status javnega dobra na parceli št. 1729/3 k.o. 1716 – Ulaka, zemljišče v izmeri 125 m².

II.

Nepremičnina iz I. točke tega sklepa postane lastnina Občine Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

III.

Sklep se objavi v Uradnem glasilu Občine Velike Lašče.

Številka: 0301-015/2017-1

Velike Lašče, dne 8. novembra 2017

Župan Občine Velike Lašče
Anton Zakrajšek, univ. dipl. inž., l.r.

Na podlagi četrtega odstavka 5. člena Akta o ustanovitvi Sveta RCERO LJUBLJANA (Uradni list RS, št. 98/15) ter na podlagi 30. člena v povezavi s 5. in 23. členom Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12) je Svet RCERO LJUBLJANA na svoji 2. dopisni seji dne 27. 10. 2017 soglasno sprejel

SKLEP

o spremembah in dopolnitvah Sklepa o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki

1. člen

V Sklepu o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki (številka 4-SRLn/2015 z dne 24. 12. 2015, Uradni list RS, št. 105/15) se v prvem odstavku 1. točke za besedilo »Cerklje na Gorenjskem« doda besedilo »ter Vodice«. Zadnji stavek drugega odstavka se spremeni tako, da se besedilo: »dve leti« nadomesti z besedilo »tri leta«.

2. člen

V 11. točki se v prvem stavku prvega odstavka za besedilo »Občini Velike Lašče« doda besedilo »ter Občini Vodice«. V drugem stavku se besedilo »Občine Velike Lašče oziroma Občine Ig« nadomesti z besedilo »posamezne občine«.

3. člen

Obstoječe obračunsko obdobje se podaljša na tri leta tako, da se izračunane predračunske cene iz elaboratov o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki za leti 2016 in 2017 upoštevajo kot predračunske cene tudi za leto 2018.

4. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa za Občino Vodice preneha veljati Sklep o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradno glasilo Občine Vodice, št. 11/15).

Ta sklep začne veljati:

- za Občino Ig naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije,
- za Občino Velike Lašče naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Velike Lašče,
- za Občino Cerklje na Gorenjskem naslednji dan po objavi v Uradnem Vestniku Občine Cerklje na Gorenjskem in
- za Občino Vodice naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Vodice.

Številka: 35 – SRLn/2017

Datum: 27. 10. 2017

Predsednik
Sveta RCERO LJUBLJANA
Zoran Janković, l.r.

Občina Velike Lašče
V POČASTITEV DNEVA
SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI
vabi na

BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT,

ki bo v torek, 26. decembra 2017,
ob 19. uri v športni dvorani
Velike Lašče.

Z nami bodo
ansambel SLOVENSKI ZVOKI,
ansambel POGUM, ansambel BORŠT,
Orkester harmonikarjev BUČAR,
MPZ OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in
ISAAC PALMA.

Program bo
povezovala
Tanja Žibert.

Lepo vabljeni!

Po koncertu bomo skupaj nazdravili
prihajajočemu novemu letu
ter si zaželeli zdravja, uspehov in
vsega dobrega.

ZIMSKO VZDRŽEVANJE JAVNIH CEST IN DOLŽNOSTI LASTNIKOV ZEMLJIŠČ OB CESTAH

Zima je pred vrati, zato bi vas radi ponovno opozorili na najpogostejše kršitve cestno prometnih predpisov v zimskem času, še zlasti na tiste, ki jih storijo lastniki zemljišč ob javnih cestah in s katerimi se v tem času srečujemo inšpektorji za ceste, policija, občinsko redarstvo, upravljavci cest, še posebej pa izvajalci rednega vzdrževanja javnih cest. Namen tega članka je preventivne narave, saj kazni za kršitve cestnih predpisov niso majhne.

Vrste in obseg dela zimskega vzdrževanja javnih cest določa Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest (Ur. l. RS št. 38/16). Gre za sklop dejavnosti in opravil, ki so potrebni za zagotavljanje prevoznosti ceste in varnega prometa v zimskih razmerah. Zimske razmere pa nastopijo takrat, ko je zaradi zimskih pojavov ovirano ali ogroženo normalno odvijanje prometa.

Vsa dela zimskega vzdrževanja javnih cest se določijo z izvedbenim programom zimske službe. V zimskem obdobju, ki traja od 15. novembra do 15. marca, je naloga izvajalcev zimskega vzdrževanja cest:

- zagotavljanje dežurne službe,
- posipanje cest v obdobju, ko nastaja poledica,
- zagotavljanje minimalne prevoznosti cest v času sneženja,
- zagotavljanje mest za izločanje in tudi izločanje posameznih vrst vozil ob neugodnih razmerah,
- obveščanje javnosti o stanju in prevoznosti cest,
- čiščenje drugih prometnih površin po končanem sneženju (parkirišča, kolesarske steze, pločniki in podobno),
- odstranitev in odvažanje snega iz preglednega polja križišč,
- čiščenje in vzdrževanje stalne inčasne prometne signalizacije.

Kljub temu da smo v lokalnih glasilih že večkrat opozorili na napake in kršitve, ki jih v zimskih razmerah storijo lastniki zemljišč ob javnih cestah, smo inšpekcijske službe, občinsko redarstvo in policija tudi v zadnji zimski sezoni obravnavali kršitve cestnih predpisov, ki so jih s svojim ravnanjem storili lastniki zemljišč ob javnih cestah. Zato ponovno opozarjamo na tiste veljavne zakonske določbe cestnih predpisov, katerih kršitve pri svojem delu organi nadzora najpogostejše obravnavamo:

- Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej (5. člen ZCes-1). Še zlasti je prepovedano na cestišču javne ceste razsipati sipek material (torej tudi metati sneg nanjo) razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe ter puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne na cesto. Za posameznika, ki ravna v nasprotju s to zakonsko določbo, je zagrožena globa v znesku 1.000 evrov.
- Lastniki zemljišč ob cesti morajo dopustiti vse posege, ki so nujno potrebni za nemoteno uporabo javne ceste, zlasti pa odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda in če navedeni poseg ni mogoč v okviru cestnega sveta (19. člen ZCes-1). Lastnika zemljišča, ki ne dovoli ali ovira odlaganje snega s ceste na svoje zemljišče, se lahko kaznuje z globo 500 evrov.
- Snega iz zasebnih dvorišč, individualnih dovozov ali dostopov ni dovoljeno odlagati v kupe ob robu javne ceste. Ob občinski cesti je, ne glede na lastništvo zemljišča, določen varovalni pas, ki je namenjen varovanju ceste, varnosti udeležencev v

prometu ter nemotenemu izvajanju rednih vzdrževalnih del (97. člen ZCes-1). Posameznik, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja upravljavca ceste odlaga sneg, je lahko kaznovan z globo 200 evrov.

• V območju cestnih priključkov na občinsko cesto ni dovoljeno storiti ničesar, kar bi lahko oviralo preglednost s priključka na cesto (98. člen ZCes-1). Posameznika se za kršitev tega člena lahko kaznuje z globo 500 evrov.

Lastnike zemljišč ob cesti in tudi udeležence v cestnem prometu opozarjamo tudi na pravila obnašanja v zimskem času. S tem ko boste lastniki zemljišč ob javnih cestah sneg, ki je bil v času pluzenja s ceste odrinjen na vaše zemljišče ali na vašo dovozno pot, odmaknili stran od ceste, boste pomagali tudi k učinkovitemu izvajanju zimske službe, saj bo tako ob cestah zagotovljenega dovolj prostora za odlaganje snega. Izvajalec zimske službe bo lahko hitreje in lažje zagotovil prevoznost cest ter se prej lotil tudi čiščenja pločnikov in parkirišč, ki sicer na vrsto pridejo kot zadnji. Voznike, ki svoja vozila parkirajo na javnih parkirnih površinah, opozarjamo, da vozila pravočasno umaknejo in s tem izvajalcem zimske službe omogočijo nemoteno pluzenje teh površin.

*Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin
Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče*

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO
OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

IZVAJANJE ZIMSKE SLUŽBE V SEZONI 2017/18

Zimska služba oziroma zimsko vzdrževanje cest, pločnikov, parkirišč in drugih javnih površin je zaradi izjemnih pogojev, ki nastanejo na teh površinah pozimi predvsem ob snegu, poledici, sodri in drugih pogojih verjetno najbolj zahtevna komunalna dejavnost.

V naši občini izvajanje zimske službe zagotavlja Občina Velike Lašče v okviru režijskega obrata. Zaradi velikega obsega dela, pomanjkanja kadra in delovnih strojev občina za potrebe izvajanja zimske službe pogodbeno sodeluje z dodatnimi zunanjimi izvajalci.

Ker smo tudi ob letošnjem prvem sneženju prejeli številne klice glede izvedbe pluženja, četudi je bilo na nekaterih cestah snega le za vzorec, bi radi občane ponovno opozorili na Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16), ki določa, da je prevoznost lokalnih cest in javnih poti zagotovljena, če višina snega ne presega 15 cm, promet pa je možen z uporabo zimske opreme vozil. Na odsekih cest z vzdolžnim naklonom nad 10 odstotkov se šteje, da je prevoznost

zagotovljena tudi, če je promet možen samo z uporabo snežnih verig.

Kljub temu so vsi izvajalci poslani na teren že pri približno od 7 do 10 cm, vendar vseh cest zaradi seveda omejenih kapacitet ni mogoče očistiti takoj. Zato se včasih zgodi, da na nekaterih odsekih ob močnem sneženju višina snega tudi preseže 10 cm. Če pride do tega, vas prosimo za razumevanje.

Ker želimo, da bodo ceste in pločniki tudi pozimi v čim boljšem stanju, je občanom na voljo **telefonska številka 041 332 357 (Režijski obrat)**, na katero se lahko vedno obrnete z vsemi vprašanji ali pripombami glede samega izvajanja zimske službe.

Roman Viršek, občinska uprava

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI ZA VEČJO VARNOST V CESTNEM PROMETU

TEČAJ VARNE VOŽNJE NA VRANSKEM ZA VOZNIKE ŠOLSKIH KOMBIJEV

Delo voznikov šolskih kombijev je zelo odgovorno, saj vsakodnevno prevažajo otroke na poti med domom in šolo. V času jesenskih počitnic smo iz preventivnega programa Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Velike Lašče omogočili enodnevni tečaj varne vožnje za voznike šolskih kombijev naše šole. Vozniki so na poligonu varne vožnje na Vranskem dobili dodatno znanje za obvladovanje varne vožnje na terenu.

Slika: <https://www.amzs.si/cvv/o-nas/predstavitev-poligona>

Nevarnost udeležbe v prometu pod vplivom alkohola. Premisli. Alkohol ubija!

V tem mesecu poteka tudi Nacionalna preventivna akcija Alkohol, droge in psihoaktivne snovi.

Zavedajte se, da alkohol že s prvim popitim kozarcem vpliva na naše sposobnosti mišljenja in zaznavanja v prometu. Nikoli ne vozite pod vplivom alkohola niti drugih psihoaktivnih snovi niti se ne vozite z voznikom, ki je užival alkohol.

Tudi pri pešcih in kolesarjih je alkohol dejavnik tveganja, saj je vsako leto nekaj pešcev in kolesarjev, ki so utrpeli hude posledice v prometnih nesrečah zaradi alkohola.

Bolj vidni, bolj varni

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Velike Lašče opozarja pešce, da v mraku in ob slabši vidljivosti na svojo prisotnost v prometu opozarjajo s svetlejšimi oblačili in odsevniki. Vozniki pa poskrbite predvsem, da vozite zmerno, pričakujte pešce na cestah in jim odstopite prednost, pozorni bodite tudi na pešce na vozišču, kjer ni pločnika. Za dobro vidljivost poskrbite s čiščenjem vseh stekel in ogledal na vašem vozilu.

*Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Velike Lašče, Marija Ivanc Čampa
Vir: Agencija RS za varnost prometa*

KDAJ BO TRUBARJEVA DOMAČIJA POSTALA NACIONALNI SPOMENIK?

OBISK DELEGACIJE MINISTRSTVA ZA KULTURO RS IN ODBORA ZA KULTURO PRI DRŽAVNEM ZBORU RS 10. NOVEMBRA 2017

Zzgornjim vprašanjem se Trubarjeva domačija spoprijema že od svoje ustanovitve leta 1986 dalje. Spreminjala je svoje statusne oblike, vedno pa je upoštevala Trubarjevo geslo »Stati inu obstati« in iz njega izhajajoče osnovno poslanstvo: Utrjevanje vedenja o pomenu Primoža Trubarja, reformacije, burnih dogodkov v 16. stoletju za Slovence (narodna zavest in identiteta, jezik in književnost, družbenopolitične spremembe, gospodarska dejavnost ...).

Trubarjeva domačija je kulturni spomenik lokalnega pomena. Občina Velike Lašče si kot njen lastnik že vrsto let prizadeva, da bi domačija pridobila status spomenika državnega pomena in s tem ustrezen državni pomen. S celotno problematiko statusne ureditve domačije so bili seznanjeni že vsi dosednji kulturni ministrici in ministri. Eden zadnjih uradnih predlogov za pričetek postopka v tej smeri je bil podan v letih 2013 in 2014. Javni zavod Trubarjevi kraji, takrat upravljavec Trubarjeve domačije, je skupaj z Zavodom za kulturno dediščino OE Ljubljana in odgovorno konservatorko za domačijo Andrejo Bahar Muršič pripravil strokovno dokumentacijo, ki so jo podprli tudi nekateri slovenski poznavalci Trubarjevega dela.

Na obisku v Velikih Laščah ob prireditvi ob dnevu reformacije 31. oktobra 2013 je bil s celotno problematiko seznanjen tudi takratni minister za kulturo dr. Uroš Grilc. Z njim smo se dogovorili, da občina nadaljuje usklajevanje z ZVKDS pri pripravi predloga za razglasitev območja, ki je povezano s Trubarjevim življenjem, za kulturni spomenik državnega pomena. Delovna skupina za memorialno dediščino pri ZVKDS se je sestala novembra 2013 in domačijo že na začetku opredelila kot neprimerno za nadaljnjo obravnavo. Komisija je sicer sklenila, da se vse enote, ki so povezane s Trubarjem, vpišejo v Register kulturne dediščine. Za spomenik državnega pomena je po njihovem mnenju in trenutnem poznavanju mogoče preveriti predloge za Bernekerjev spomenik v Ljubljani in stavbo na Ribjem trgu 2 v Ljubljani. Ponovni poskusi za razglasitev so potekali ponovno aprilu leta 2014, vendar zopet neuspešno.

V letošnjem juliju je Občina Velike Lašče na Ministrstvo za kulturo ponovno poslala dopis s prošnjo, naj na ministrstvu ponovno preuči, kako lahko Trubarjeva domačija pridobi status spomenika nacionalnega pomena. Vendar je tudi tokrat Občina prejela odgovor, da po trenutnih strokovnih merilih Trubarjeva domačija takega statusa ne more dobiti (odgovor Ministrstva za kulturo z dne 17. 7. 2017).

Delovni sestanek na Občini Velike Lašče

Ponovna zavrnitev je bila tudi razlog obiska predstavnikov Ministrstva za kulturo RS, ministra Antona Peršaka in državne sekretarke Damjane Pečnik ter predstavnikov Odbora za kulturo pri Državnem zboru RS (predsednik Dragan Matić ter člani Saša Tabaković, Branislav Rajić, Primož Hainz, Anita Koleča). Sestanek je skoordinala strokovna sodelavka Ana Kraševac, v Velikih Laščah pa so goste sprejeli župan Anton Zakrajšek, podžupanja Tatjana Devjak, Barbara Pečnik, Nika Perovšek in občinski svetnik Roman Jeglič.

Minister za kulturo Anton Peršak je povedal, da se tako s problematiko Trubarjeve domačije in gradu Turjak Ministrstvo za kulturo intenzivno ukvarja že precej časa. Trubarjeva domačija je vsekakor pomemben kulturnozgodovinski spomenik. Damjana Pečnik je pojasnila, da je status državnega spomenika samo strokoven status, ki pa še ne prinaša finančnih ugodnosti oz. z njim financiranje ni pogojeno. Država ima trenutno 325 spomenikov državnega pomena, med katerimi je tudi grad Turjak. Kot sami lahko vidimo, pa ravno pri gradu ostaja problem pomanjkanja denarja za njegovo obnovo. Trubarjeva domačija zakonskih kriterijev ne dosega. Pri domačiji vidi potrebo po financiranju programa. Potrebno je poiskati rešitev, da bo domačija lahko kandidirala na razpise za financiranje. Trenutno se išče popravke v Zakonu o varstvu kulturne dediščine; ta bi vključeval tudi spominske hiše, ki bi imele poseben status, iz česar bi izhajala tudi določena programska sredstva.

Dragan Matić je izpostavil, da je za Trubarjevo domačijo potrebno najti rešitev. Dobro pozna ter razume merila in kriterije. Je zgodovinar, arhivist, vrsto let direktor Arhiva RS in dediščinski inšpektor. Glede na veljavne kriterije potem Trubar ne more imeti nikjer v Sloveniji svoje spominske sobe. Trubar je nesnovna in memorialna dediščina. Tu ne gre samo za finance. Podobno so razmišljali tudi drugi člani odbora za kulturo, npr. Primož Hainz, ki meni, da Trubar ni eden izmed mnogih. Res tu ni ničesar iz 16. stoletja, vendar to ne bi smelo biti ovira, da domačija ne bi dobila statusa nacionalnega pomena. Morali bi narediti izjemo, tako kot npr. v lendavskem muzeju, ki nima treh zaposlenih, čeprav je to zakonsko merilo. Saša Tabaković je poudaril, da je potrebno govoriti tudi o programu in ne samo o objektu. Prav tako se je za določeno rešitev zavzel poslanec Branimir Rajić. Anita Koleča je izpostavila, da pri urejanju te problematike ne stojimo na različnih bregovih. Strinja se, da se domačija razglasi za memorialno dediščino. Pri tem pa opozori, da je potrebno pred razglasitvijo seznaniti vse deležnike, kakšni varstveni režimi se zahtevajo.

Damjana Pečnik je omenila, da so do sedaj na MK prihajale le vloge, v katerih sta se Občina in domačija zavzemali le za pridobitev omenjenega statusa, kar sicer po trenutni zakonodaji ni mogoče podeliti. Lahko pa bi razmišljali v smeri memorialne dediščine. Pri tem je Barbara Pečnik dodala, da so se v času Javnega zavoda Trubarjevi kraji ves čas, tudi na pobude ZVKDS, OE Ljubljana zavzemali, da se Trubarjevo domačijo gleda kot mesto ohranjanja Trubarjevega izročila. V ta namen je zavod tudi pristopil k projektu Trubarjeve poti, ki ga je vodila dr. Mikuževa, vendar je žal zastal.

Na podlagi predloga predsednika odbora Dragana Matića je bil sprejet sklep, da Ministrstvo za kulturo v roku enega meseca skliče sestanek s predstavniki Občine in ZVKDS, OE Ljubljana, na katerem bi se dogovorili, kaj je potrebno storiti, da domačija pridobi status memorialne dediščine. Postopek naj bi se zaključil do naslednjega občinskega praznika. Še v tem mandatu se pripravi dopolnitve zakonodaje v zvezi z vključitvijo spominskih hiš v okvir Zakona o varstvu kulturne dediščine.

GRAD TURJAK

Druga točka dnevnega reda sestanka je bil Grad Turjak. Župan Anton Zakrajšek je tudi glede gradu Turjak uvodoma najprej predstavil problematiko. Stališče Občine je ves čas bilo, da je grad odprt le v poletnem času, saj je pozimi skoraj nemogoč dostop, stroški ogrevanja pa so zelo visoki. V poletnem času bi vzdrževalne stroške nosil najemnik, pozimi pa MK kot lastnik objekta. Tak način obratovanja je eno leto že bil vzpostavljen. Trenutno je grad že dve leti zaprt in propada, potreben je nujne sanacije (vsaj obnove strehe). Župan je omenil, da so na MK podali predlog za brezplačen prenos gradu v občinsko lastništvo po vzoru prenosa nekaterih drugih gradov.

Minister Anton Peršak je povedal, da se predvsem v zadnjem času na ministrstvu še bolj ukvarjajo z gradom. Glede gradu obstajata dve možnosti. Prva je, da se grad Turjak obnovi v skladu z obstoječim konceptom in v njem postavi nacionalno pomemben program (tak, ki ga drugje še ni). To bo mogoče, ko bo za to na razpolago denar. Druga možnost je podjetniški pristop. Grad Turjak je prevelik za zgolj društveno dejavnost.

Glede predloga Občine Velike Lašče pojasni, da za to obstajajo zakonske omejitve v zakonu o stvarnem premoženju države.

Državna sekretarka Damjana Pečnik je dodala, da je bil za brezplačen najem ustanovljen Javni zavod Trubarjevi kraji. Po ukinitvi zavoda so pričeli z razpisi, pri čemer je možen najem le v celoti. Zadnji razpis za oddajo gradu v najem se je iztekel 7. novembra, vendar tudi nanj ni bilo prijave.

Ogromno težavo pri tem predstavlja dejstvo, da je grad le delno obnoven, ima neurejeno dvorišče, streha je v katastrofalnem stanju. Denarja za nujno sanacijo ni. V zadnjem letu so bili narejeni projekti za obnovo strehe. Zaradi njene konstrukcije je mogoča obnova le v celoti, v enem kosu. Problem gradu Turjak je tudi ta, da grad ni v območju Nature 2000, zato se ne more prijavljati obnove z razpisi, ki Naturo 2000 vključujejo (npr. grad Borl).

Dragan Matić je izpostavil, da za grad Turjak ne sme veljati le poslovni interes, ampak je tu na prvem mestu javni interes. Zanima ga, kako je s prenosom lastništva gradu na Občino Velike Lašče. Damjana Pečnik mu je odgovorila, da je sicer možen prenos, vendar ima Občina enake ali pa še manjše možnosti za obnovo.

Občina je na koncu še enkrat izrazila željo, da bi MK ponovno preučilo situacijo in poiskalo rešitev po vzoru različice iz leta 2012, pri čemer bi bil grad poleti odprt in pozimi zaprt, vsaj začasno, v obdobju do novega upravljavca. Dogovorjeno je bilo da država zagotovi potrebna sredstva za dokončanje obnove gradu, predvsem za prenovalo strehe. Dragan Matić je predlagal sprejetje zakona o kulturnem evru.

Po delovnem sestanku so si gostje ogledali Levstikovo in Stritarjevo spominsko sobo v Levstikovem domu v Velikih Laščah, Trubarjevo domačijo ter grad Turjak.

Na Trubarjevi domačiji

Od leve proti desni: minister Anton Peršak, Ana Krašovec, Barbara Pečnik, Anita Koleča, Saša Tabaković, Dragan Matić, župan Anton Zakrajšek, Damjana Pečnik, Primož Hainz, Andrej Perhaj in Branimir Rajić

Foto: Nika Perovšek
Barbara Pečnik in Nika Perovšek, občinska uprava

OBNOVLJENA STREHA NEKDANJE PODRUŽNIČNE ŠOLE VELIKI OSOLNIK

Na Velikem Osolniku je Občina Velike Lašče začela graditi osnovno šolo leta 1950, dokončana pa je bila leta 1954. Šolo so v veliki meri gradili vaščani z udarniškim delom. V objektu so bili poleg učilnice še prostori za potrebe PGD Veliki Osolnik, večnamenski prostor – dvorana in učiteljevo stanovanje. Zaradi premajhnega števila otrok je šola zaprla vrata jeseni 1991. Danes objekt uporabljajo gasilci, občina pa ima v njem eno neprofitno stanovanje.

Zaradi dotrajanosti je bila streha objekta zamenjana že v začetku osemdesetih let. Takrat je bila opečna kritina zamenjana s salonitno, to pa je v naslednjih dobrih tridesetih

letih dodobra načel zob časa. V letošnjem letu sta tako osnovna stavba in gasilski prizidek dobila novo opečno kritino. Glede na garancijski list upamo, da bo streha zdržala vsaj nadaljnjih 33 let.

Investicijo je v celoti financirala Občina Velike Lašče, dela je korektno in kljub deževnemu vremenu v dogovorjenem roku opravila družba Škof, d. o. o. Strešna azbestna cementna kritina je bila v skladu z zakonodajo odpeljana in oddana javnemu podjetju Snaga, d. o. o., in sicer na odlagališče nenevarnih odpadkov Barje.

Jerica Tomšič Lušin, občinska uprava

Stavba nekdanje podružnične šole Veliki Osolnik pred obnovo

Stavba nekdanje podružnične šole Veliki Osolnik po obnovi

DO POSLOVNE CONE PRI TURJAKU PRIPELJALI VODO IZ OBSTOJEČEGA VODOVODNEGA OMREŽJA TURJAK

Marija Ivanc Čampa, občinska uprava

ŠOLA POHODNIŠTVA BLOKE 2017

V letošnjem šolskem letu sva se Mimica Gačnik in Marjetka Koprivec odločili za spremembo programa Šole pohodništva, prav tako pa tudi za lokacijo. Tako smo se s petošolci 12. oktobra odpravili na Bloke. Pravzaprav smo začeli pot v Dolenjem Jezeru in si tam pogledali maketo Cerknškega jezera ter film o jezeru v štirih letnih časih. Zahvala članom družine Kebe za predstavitev in prijazen sprejem.

Pot smo nadaljevali z ogledom Rakovega Škocjana, nato pa smo se ustavili na Volčjem, kjer smo imeli kosilo. Prijazno nas je sprejela Martina Lah (HIJA, d. o. o.). Po kosilu nas je odpeljala po Krpanovi poti, vmes pa nam je predstavila zanimivosti Blok. Medveda nismo srečali, verjetno smo bili preglasni.

Po dobri večerji in kakih petnajstih kilometrih smo se nastanili v kampu Park Idila in prav hitro zaspali. Večina.

Naslednje jutro, torej 13. oktobra, smo se odpravili peš v Novo vas. No, še pred tem smo se prav po grofovsko najedli, izbira za zajtrk je bila kot v hotelu. V Novi vasi smo si ogledali smučarski muzej in film o življenju ljudi na Blokah, povezanih s smučmi od rojstva do smrti. Nekaj otrok se je preobleklo v staro nošo smučarjev in se s starimi smučmi spustilo po klančini. Bili so prav prikupni.

K jezeru smo se vrnili na kosilo. Pospravili smo prtljago v avtobus in krenili še na ogled gradu Snežnik. Potem pa domov, polni vtisov, a tudi malo utrujeni. Izvedeli smo veliko novega, kar bomo s pridom uporabili pri pouku družbe in naravoslovja in še kje.

Postali smo pravi pohodniki. Imeli smo čas za pogovore, hrana pa je bila odlična.

Zahvaljujemo se Martini Lah in njenim sodelavcem za prijazen sprejem, vodenje in dobro voljo. Za domačo hrano in nepozabne vtise z lepe kraške planote Bloke.

Foto in zapis: Mimica Gačnik in Marjetka Koprivec

OSNOVNA ŠOLA PRIMOŽA TRUBARJA IN VRTEC SONČNI ŽAREK

vabita na

DOBRODELNI BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT,

ki bo v četrtek, **7. decembra 2017, ob 18. uri** v športni dvorani, in na

BOŽIČNO-NOVOLETNI SEJEM,

ki bo istega dne **od 14. ure** dalje potekal v šolski avli.

Na koncertu bodo nastopili učenci naše šole in otroci vrtca,
na sejmu pa bodo na voljo njihovi izdelki.

S sredstvi, zbranimi na obeh dogodkih, bomo napolnili šolski sklad.

Vabljeni!

Pokrovitelj prireditve je Občina Velike Lašče

22. LJUBLJANSKI MARATON

V soboto, 28. 10. 2017, so učenci naše šole tekli na 22. Ljubljanskem maratonu. V prvem delu maratona je teklo 38 učencev.

Tek od 1. do 5. razreda je bil promocijski. Čas se ni meril. Učenke in učenci 1. in 2. razreda so pretekli 600 m, od 3. do 5. razreda pa 1350 m.

Učenci predmetne stopnje so tekli 1800 m. Njihov tek je bil tekmovalnega značaja. Vsi so se zelo potrudili in vsakemu je osebni rezultat pomenil zelo veliko. Nekateri so ugotavljali, da bo treba še malo trenirati, spet drugi so bili odlični. Bili pa so ponosni, da so bili del tega dogajanja in so zmogli preteči tako razdaljo. Učencem čestitamo!

V okviru Ljubljanskega maratona so se devetošolci odzvali izzivu ravnateljice Metode Kolar in se odločili, da sodelujejo na dobrodelnem FUN teku.

Tek je namenjen skupinam, ki želijo biti del maratonskega dogajanja in se pri tem zabavati. In devetošolci so se zabavali. Skupaj z ravnateljico ter učiteljicama Katjo Grintal in Simono Bavdek so se devetošolci, 32 jih je bilo, podali na 3150 m dolgo pot, jo v celoti pretekli, se pri tem zabavali in prisotne z letaki vabili na njihov dobrodelni tek Hočem, zmorem, tečem! po Mišji dolini. Njihov slogan na teku je bil Zgledi vlečejo. In naj nas res. Zgledujemo se po njih in se pridružimo njihovem dobrodelnemu teku 7. aprila. Zakaj? Devetošolci odgovarjajo: »Ker HOČEMO in ZMOREMO, zato TEČEMO za druge!«

Devetošolcem za pozitivno energijo in timski duh s ponosom čestitamo!

Simona Bavdek, Renata Gradišar

IGRA MED DVEMA OGNJEMA

V šolskem letu 2017/18 smo se s tremi ekipami udeležili turnirja v igri med dvema ognjema. Ta je potekal 25. 11. 2017 na OŠ Dobrova. Vsako ekipo je sestavljalo 16 učencev z rezervami.

In kakšen je končni rezultat naših ekip?

1., 2. razred: 2. mesto,

3., 4. razred: 1. mesto.

5., 6. razred: 1. mesto.

Čestitamo vsem trem ekipam za odličen rezultat!

*Simona Bavdek, Branka Levstik,
Bojan Novak, Petra Zidar*

V DEŽELI PETRA KLEPCA

Učenci 3. a centralne šole, 2., 3. razreda PŠ Turjak in 3., 4. razreda PŠ Rob so v času od 20. 11. do 22. 11. spoznavali deželo Petra Klepca v Osilnici.

Legenda opisuje Petra kot malega in slabotnega fantiča, pastirja, ki mu je gorska vila podarila nadnaravno moč. Spečo vilo je namreč z vejami obvaroval močnega sonca. Peter je to moč uporabil proti vpadu Turkov v osilniško dolino in zaradi tega je postal njihov junak in tudi prav zaradi tega dolino imenujejo »DOLINA PETRA KLEPCA«.

Z učenci smo se nastanili v lepi vasi Osilnica v hotelu Kovač. Prijazni lastniki in njihovo osebje so nas tri dni razvajali s svojo dobro hrano in nas prijetno utrudili z ogromno dejavnostmi. Spoznavali smo Osilnico nekoč in danes in se sprehajali ob reki Kolpi. Izvedli smo nočni pohod z baklami, orientacijski pohod, plezali smo na plezalni steni, streljali z loki in tudi sami izdelovali loke. Spoznavali smo rastlinstvo te doline, obiskali divjačinsko oboro in hranili jelenjad. Kopali smo se v bazenu in obiskali diskoteko. Imeli smo delavnice, kjer smo izdelovali iz slanega testa. Kar pa nam je ostalo časa, smo ga izkoristili za prosto igro na igralih, nogomet, razne druge aktivnosti in seveda za druženje.

Po treh dneh smo se utrujeni, a zelo, zares zelo zadovoljni vrnil domov z upanjem, da še kdaj obiščemo to lepo dolino.

Simona Bavdek

Občina Velike Lašče v sodelovanju z vrtcem Sončni žarek prireja

PRAZNIČNO DRUŽENJE
za vse predšolske otroke naše občine.

Prireditev bo
v četrtek, 14. 12. 2017,
ob 17.30
v športni dvorani Velike Lašče.

Otroke bo zabavala Alenka Kolman s predstavo Božičkovi palčki.
Ob koncu srečanja nas bo obiskal tudi Božiček, ki bo obdaril otroke.
Pridružite se nam tudi vi in ujemite čarobne trenutke prednovoletnega časa.

Občina Velike Lašče in kolektiv vrtca Sončni žarek

ŠOLA IN VRTEC OB 500. OBLETNICI REFORMACIJE

Zgodovina, učiteljica življenja, nas nenehno opominja, da se pleve izgubijo v njenem prepihu, zrnje pa ostane v klitje novim rodovom. Ti iz njega črpajo moč in navdih ter se zavedajo zaveze, ki so jo skupaj z njim prejeli od rodov minulosti. Vsaj želimo si, da bi bilo tako.

Osnovnošolci ob dramatizaciji Aškerčeve Slovenske legende

Naša zaveza je, ne samo da se kitimo s Trubarjevim imenom, ampak da si poskušamo po svojih močeh razjasniti njegov veliki pomen in dojeti veličino duha časa, v katerem je živel in ustvarjal. Letošnja častitljiva poltisočletna obletnica je bila tisti vzgib, ki je botroval prav tem našim prizadevanjem. Staknili smo glave in že v lanskem šolskem letu na pobudo gospe ravnateljice in ob njeni podpori razpisali v vrtcu in šoli literarni in likovni natečaj z naslovom Reformacija. Množičen odziv nas je prav prijetno presenetil, saj so otroci vrtca in učenci šole znali potipati v pravo smer. S svojimi likovnimi in literarnimi prispevki so pokazali iskrivo ustvarjalnost in na svoj način povedali, kaj jim pomenijo sprememba, reforma, novost in seveda zavezujoča dediščina preteklosti.

Zbornik 500 let reformacije

Gradivo natečaja smo zbrali v brošuri s pomenljivim naslovom 500 let reformacije in jo obelodanili prav 31. oktobra na Trubarjevini, kar je obogatilo zaključno slovensko proslavo ob obletnici reformacije.

17. maja smo skupaj z Glasbeno šolo Ribnica pripravili v Levstikovem domu proslavo z dramatizacijo Aškerčeve Slovenske legende. Ob tej priložnosti je bila tam tudi razstava likovnih izdelkov naših mladih ustvarjalcev. 6. novembra smo spomin na velike reformatorje počastili še s kratko proslavo v šoli, likovni izdelki na to temo pa krasijo našo šolsko avlo.

Na proslavi so sodelovali tudi otroci iz vrtca.

Prizadevnost in zavzetost otrok iz vrtca in učencev šole sta zagotovilo, da se po svojih močeh zavedajo pomena reformacije in seveda svoje obveze pri udeležanju njenih idej in posredovanju teh prihodnjim rodovom.

Marija Oblak

GASILCI V VRTCU KARLOVICA

Meseca oktobra obeležujemo mesec požarne varnosti. Ob tej priložnosti PGD Karlovica velikodušno sodeluje z vrtcem Karlovica. Otroci in zaposleni se vsako leto razveselimo njihovega obiska.

Toplo vreme je privabilo vse skupine otrok, da so se zbrale na ploščadi pred vrtcem in nestrpno pričakale prihod gasilcev. Letos so prišli gasilci Boštjan, Franci in Urška. Starejši otroci so bili kar malo presenečeni, ko so v gasilski obleki prepoznali mamico naše varovanke.

Ob dogovorjenem času so se pripeljali z gasilskim vozilom. V pozdrav so vključili sireno.

Gasilci so otrokom prikazali akcijo oskrbovanja ponesrečenca in način komuniciranja po radijski zvezi. Ob koncu predstavitve so imeli otroci možnost, da se preizkusijo v »špricanju« z gasilsko cevjo. Najbolj vztrajni so bili mokri, a jim to ni pokvarilo veselja. V imenu celotnega kolektiva in otrok vrtca Karlovica se zahvaljujemo gasilcem PGD Karlovica.

Kolektiv vrtca Karlovica

V MESECU POŽARNE VARNOSTI JE GORELO V ŠOLI IN VRTCU – A LE ZA VAJO

Ob devetih se je sprožil alarm in zbirno mesto na šolskem igrišču se je napolnilo.

Sledil je prikaz dela gasilcev in dela reševalnih psov, za kar so poskrbeli člani PGD Velike Lašče in vodnika reševalnih psov s svojimi štirinožnimi prijatelji.

Za predstavitev požrtvovalnega dela se zahvaljujemo ekipi velikolaških gasilcev in obema vodnikoma.

Janja Samsa in Renata Gradišar

Lepe božične praznike in vse dobro v novem letu 2018. Preživite ga v zdravju in veselju ob majhnih in velikih uspehih. Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti.

Prostovoljno gasilsko društvo Velike Lašče

OŠ LJUBO ŠERCER V KOČEVJU OBISKUJEJO TUDI OTROCI IZ OBČINE VELIKE LAŠČE

Šola izvaja osnovnošolsko izobraževanje, v katerega so vključeni učenci na podlagi odločb o usmeritvi in je namenjena izobraževanju otrok in mladostnikov z motnjami v duševnem razvoju.

Našo šolo obiskujejo učenci na podlagi odločbe o usmeritvi, in sicer prihajajo iz Občine Kočevje, Občine Kostel, Občine Ribnica, Občine Sodražica, Občine Loški Potok ter Občine Velike Lašče.

Šola izvaja naslednje programe:

- **devetletni prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom,**
 - **posebni program vzgoje in izobraževanja.**
- Poleg svojih rednih programov pa šola nudi tudi:**
- **dodatno strokovno pomoč v osnovnih šolah in v vrtcih (MSPS – mobilna specialno pedagoška služba).**

Tako kot vsako leto smo pripravili Letni delovni načrt tudi za šolsko leto 2017/18, v njem smo opredelili naše prednostne naloge v tem šolskem letu:

1. Skrb za gibanje in zdrav življenjski slog učencev in zaposlenih:

- izvajanje vsebin projekta **Zobni alarm** za učence v sodelovanju z Zdravstvenim domom Kočevje;
- izvajanja vsebin projekta **Erasmus+, NARAVNA OKOLJA SPODBUJAJO UČENJE IN RAZVOJ OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI;**
- izvajanja vsebin za zaposlene v sklopu šolskega programa **Promocija zdravja na delovnem mestu za zaposlene.**

2. Razvoj SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA – uspešno vključevanje učencev v delo in življenje:

- vključevanje učencev v delovne procese;
- povezovanje s socialnimi okolji;
- doživljanje uspešnosti, čim večje samostojnosti ter neodvisnosti.

3. Pomen izobrazbe romskih učencev in vključenost romskih učencev v šolo:

- obisk pouka in učna uspešnost,
- upoštevanje šolskih pravil in hišnega reda,
- vključenost romskih staršev v učni proces – delavnice za starše tudi s pomočjo romskega pomočnika in z vključitvijo v projekt Skupaj za znanje – razvoj podpornih mehanizmov pridobivanja znanja za pripadnike romske skupnosti v RS.

4. Delovanje Svetovalnega centra OŠ Ljubo Šercer, ki bo z delavnicami, predavanji in pedagoškimi strategijami nudil:

- strokovno izobraževanje učiteljem in svetovalnim delavcem v večinskih šolah, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami;
- strokovno pomoč in svetovanje staršem otrok s posebnimi potrebami.

KDAJ VAM LAHKO »PRIDE PRAV« NAŠ SVETOVALNI CENTER?

- Ko imate vprašanja o otrokovem napredku, vedenju, čustvovanju, odzivanju ...
- Ko doma, v vrtcu ali šoli »zaškriplje«.
- Ko se želite o svojih opažanjih, o otrokovih težavah z nekom pogovoriti.
- Ko želite nasvet, kako pomagati otroku.
- Ko želite pridobiti informacije o zakonskih oblikah pomoči v sistemu vzgoje in izobraževanja.

PODROČJA SVETOVANJA

- pri organizaciji dela doma, v vrtcu ali šoli;
- iskanju ustreznih postopkov in oblik pomoči doma, v vrtcu ali šoli;
- pomoč pri odkrivanju močnih področji in težav otroka;
- sprejemanje otroka in njegovih posebnosti;
- pomoč in svetovanje na področju jezika in govora.

KONTAKTI:

Na pogovor v Svetovalnem centru se lahko najavite po telefonu 01/893 10 46, in sicer vsak delovni dan med 8. in 14. uro ali po elektronski pošti os.ls-kocevje@guest.arnes.si, svetovanje@osp-ls-šercerja.lj.edus.si.

Informacije o Svetovalnem centru dobite tudi na naši spletni strani www.osls.si.

Vsako šolsko leto znova se trudimo skupaj s kolektivom uresničevati vizijo naše šole:

»Zaposleni na OŠ Ljubo Šercer se bomo trudili, da bomo vzgajali, izobraževali in usposabljali osebe s posebnimi potrebami za čim bolj kakovostno in samostojno življenje v skladu z vrednotami ožjega in širšega družbenega okolja. Vzgojiti hočemo pozitivne in celovite osebnosti, ob tem pa bomo upoštevali njihove individualne sposobnosti in potrebe.«

Želimo vam vse dobro v prihajajočem novem letu 2018.

Jožica Pečnik, ravnateljica

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK IN DAN SLOVENSKE HRANE

Otroci v šolah in vrtcih so na dan slovenske hrane, ki ga obeležujemo vsak tretji petek v novembru, letos je bilo to v petek 17. novembra, v okviru Tradicionalnega slovenskega zajtrka zajtrkovali kruh, med, maslo in mleko ter jabolka ali drugo slovensko sadje. Dan slovenske hrane s tradicionalnim slovenskim zajtrkom izpostavlja pomen lokalne hrane, zato je bilo letos v ospredju naročanje hrane iz bližine za potrebe javnih zavodov. Razen redkih primerov dobrih praks je namreč v večini javnih zavodov še vedno premalo lokalnih živil. Tako kot otroci prinesejo v šolo prehranjevalne navade od doma, lahko šole in vrtci v sklopu vzgojno-izobraževalnih programov ozaveščajo otroke in s tem posredno tudi starše o pomenu zdravega prehranjevanje in lokalnih živilih.

Tudi na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče so učenci in otroci v vrtcih zajtrkovali. V podružnični šoli Rob so učenci z užitkom jedli kruh z medom in maslom, pili mleko ter se posladkali z jabolki ali krljji ter drugim suhim sadjem iz vaše sušilnice Gradež pri Turjaku.

V podružnični šoli Rob so učenci z užitkom jedli kruh z medom in maslom

Dragica Heric

Skupnost katoliške mladine Velike Lašče

**Uprizoritev živih jaslí
v Velikih Laščah**

VELIKE REČI

na božični večer, 24. 12. ob 23.15
na božični dan, 25. 12. ob 18h

A stylized illustration of a nativity scene. In the foreground, the Virgin Mary is kneeling in prayer, looking up at the infant Jesus who is lying in a manger. Joseph stands behind the manger, also looking up. A bright star is visible in the sky. In the background, there is a silhouette of a church with two towers. The entire scene is set against a dark blue night sky with many small white stars.

PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE 2017, PETINDVAJSETIČ

16. SEPTEMBER 2017, TRUBARJEVA DOMAČIJA RAŠICA

V Trubarjevem muzeju sem obiskala slavnostno prireditev ob podelitvi Rožančeve nagrade. Ta je znova postregla s posebno sproščenostjo, toplino in globino.

Pred podelitvijo Rožančeve nagrade na Trubarjevi domačiji, ki je sklepno dejanje vsakoletnega esejističnega praznika, se odvije vrsta dogodkov: že v torek, 12. 9. 2017, je bila novinarska konferenca v Trubarjevi hiši literature ter predstavitev nominiranih avtorjev v Knjižnici Komen, v sredo, 13. 9., je sledil pogovor z nominiranci in razglasitev nagrajenca v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Krstino Pečnik in plesalki Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana. Z dobrodošlico in pogostitvijo po prireditvi so dogodek popestrile članice Društva podeželskih žena Velike Lašče.

Edvard Kovač, predsednik Kulturnega društva Marjan Rožanc, nas je uvodoma nagovoril in med obiskovalci prireditve posebej pozdravil prisotne nagrajence iz preteklih let: Andreja Capudra, Petra Kovačiča Peršina, Ifigenijo Simonovič in Marcela Štefančiča, jr., posebne pozdrave z zahvalami je poslal gostitelju, našemu županu, ki ni mogel biti z nami. Edvard Kovač je povzel kratko zgodovino nagrade za esejistično knjigo; ta se z letošnjo prireditvijo podeljuje že četrto stoletje. Poudaril je nujnost esejistike, ki po Rožancu vsebuje znanje, globoko osebno doživljanje in odpiranje duha navzven.

Sledil je kulturni program. Poleg igralk Klare Kastelec, ki je brala odlomke iz Rožančevih in drugih esejev, so ga pripravile solo pevka ter učenke Glasbene šole Velike Lašče s korepetitorko

Komisijo sestavljajo Mateja Komel Snoj, Tomo Virk, Peter Kovačič Peršin, Marko Golja in Ifigenija Simonovič, predsednica komisije. Slednja je nagovorila prisotne z navdihujočimi besedami. Zaupala nam je, da so pri izboru letošnje esejistične knjige upoštevali predvsem pozitivnost, tako potrebno v današnjih časih. Trubarjevo domačijo in prostor, kjer se podeljuje nagrada, je imenovala za hišo začetka eseja, saj smo bili ravno po Trubarju poimenovani kot Slovenci. Simonovičeva kot poglobljeno odliko eseja namreč izpostavlja razodetje (kako razmišljati o sebi) in kdo smo. Izrazila je skrb za nadaljnji razvoj tega področja literature. Nekatere revije in tudi manjše založbe so zaradi neugodne situacije prenehale z delovanjem. V nadaljevanju je podala poročilo o delu žirije za Rožančevo nagrado.

Med esejističnimi knjigami, ki so izšle v preteklem letu (36 po seznamu NUK in 12, ki so jih našli sami in so izšle pri manjših založbah), so po tehtnem branju člani žirije nominirali za nagrado štiri dela: **Miha Blažič - N'toko**: Samoumevni svet, **Renata Salecl**: Tek na mestu, in **Marcel Štefanič, jr.**: Črna knjiga kapitalizma in **Miha Pinterič**: Dvojni presledek. Slednjega je žirija izbrala za nagrajenca z utemeljitvijo: »V **zbirki esejev Dvojni presledek** se **Miha Pinterič** odloči za dvojen premislek: po eni strani (po)gleda nazaj, vse tja do Egipta in starih Grkov, po drugi pa je pripet na sedanost, v kateri kot pod mikroskopom opazuje tudi pokrajino svoje duše. Lastno, srčno, notranje doživljanje postavi kot "objektivni kriterij", ki nima priziva. Medtem ko ugotavlja, kako zapletena in neulovljiva je zgodovina humanizma, spoznava tudi nepredvidljivost svojega odziva. Pinterič se odziva svetu zunaj sebe, a sproščeno odmaknjeno.«

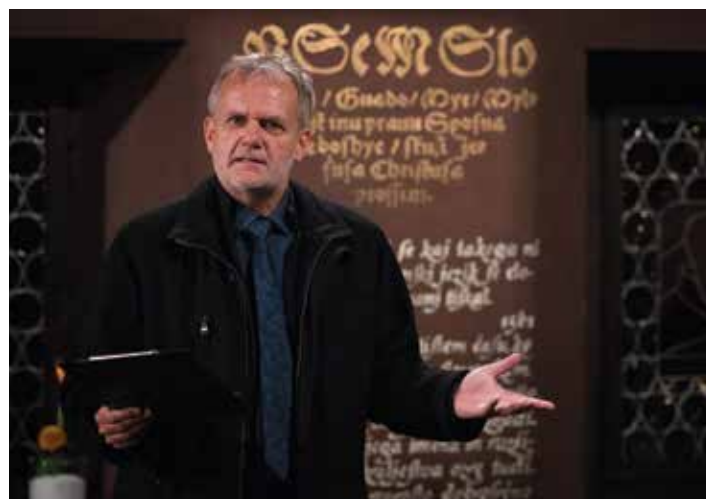
Ifigenija Simonović je prireditve obogatila z branjem svoje pesmi Črno izza nohtov ter prevoda v francoščino, ki ga je prispeval letošnji nagrajenec. Miha Pinterič, profesor za staro francosko književnost, prevajalec, pesnik in esejist, je ob prejemu nagrade tudi raje bral pesmi; prisluhnili smo štirim. Zahvalil se je za nagrado ter dejal, da je vesel, saj so kompetentni ljudje videli vrednost v tem, kar je napisal.

Letos sem se posebej razveselila tudi več domačih obiskovalcev na prireditvi. Skupaj smo nazdravili zmagovalcu in zaželeli Rožančevi nagradi in esejistiki zanesljivejše čase. Takih si želimo tudi zase.

Ana Porenta

PRIREDITEV OB DNEVU REFORMACIJE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Na Trubarjevi domačiji smo s spominsko prireditvijo »Evropa z in brez meja« 9. oktobra 2016 začeli in s slavnostno prireditvijo ob dnevu reformacije 31. oktobra 2017 tudi končali leto praznovanj ob 500. obletnici reformacije. Kot je povezovalac praznične prireditve Matjaž Gruden, sicer tudi predsednik Slovenskega protestantskega društva, v svojih uvodnih besedah poudaril, je prav, da se letošnje slavje zaključuje na Trubarjevi domačiji, torej tam, kjer se je vse skupaj pravzaprav začelo. Izpostavil je pomembnost dostojnega ohranjanja spomina na obdobje, v katerem smo Slovenci dobili temelje za svojo samostojno državo, tj. jezik in pisano tiskano besedo, osnovani pa so bili tudi temelji slovenskega šolstva.

Povezovalac prireditve Matjaž Gruden

Osrednji gost in slavnostni govornik na prireditvi je bil dr. Jonatan Vinkler, dr. znanosti literarnih ved in dr. filozofije, izr. prof. na Fakulteti za humanistične študije, glavni urednik Založbe Univerze na Primorskem, raziskovalec in urednik Zbranih del Primoža Trubarja.

V svojem nagovoru je izpostavil najpomembnejše trajne pridobitve celotne evropske kulture, ki so izšle iz Lutrovega prizadevanja za versko prenovo. Med prelomnimi jezikovnimi, kulturnimi, gospodarskimi, političnimi in etičnimi pobudami reformacije je bila poglobljena protestantska cerkev s svojim obredjem in cerkveno pesmijo v ljudskem jeziku. Slovenskemu bralcu je dala reformacija evangeličansko cerkev slovenskega jezika, ki je del mozaika evropske reformacije in nikakor ne njena pomanjšana izdaja.

Epohalni pomen Lutrovega premisleka posredovati božjo besedo v bralcu razumljivem ljudskem jeziku je zahteval pripravo temeljnih verskih knjig, za kar pa so bili potrebni knjižna slovenščina, slovar in knjižni žanri. Reformacija je dala Slovencem knjižni jezik, prvo slovnico, znanstveno razpravo in celo prvo biografijo, predvsem pa zaokrožen tekstni opus, tj. žanrsko popolnoma razvito književnost protestantskega tipa v slovenskem jeziku.

V slabega pol stoletja (od 1550 do 1590) je izšlo kar 56 knjižnih naslovov, med njimi dvakrat celotna Biblija, številne pesmarice in katekizmi ter cerkveni red, ki je postavil temelje osnovnemu šolstvu v slovenskem jeziku. Med vsem tem ima posebno mesto ravno Trubarjev opus, ki obsega več kot 8000 tiskanih strani, kar je do Ivana Cankarja veljalo za največjo tekstno stvaritev v slovenskem knjižnem jeziku. Reformacija Slovence trajno vpiše v zemljevid učene evropske kulture, najprej s prevodom Sv. pisma, ki je veljal v 16. stoletju za najzahtevnejši jezikovni projekt in je pomenil vstopnico v tedanje narode omike. Reformacija je preobrazila ljudstvo v Slovence, prvič se uporabi tudi poimenovanje Slovenska dežela.

V ospredje je prišla ključna postava v dialektiki med nebom in zemljo, zaradi česar ni bila več v ospredju cerkvena institucija, ampak slehernik in njegova svoboda. Reformacija je učila tega človeka brati, pisati, peti in moliti slovensko in samozavestno vstopati v evropske univerze in na dvor. Ni naključje, da je ravno v tem času nastala tudi prva slovenska štipendijska ustanova v Tübingenu, ki še danes obstaja.

Sporočilo predstave je vedno znova aktualno in na nek način reformno, tako da ga lahko povežemo tudi z Lutrom, Trubarjem in ostalimi reformatorji.

Gregor Čušin

Kulturni program prireditve sta z glasbo zaokrožili profesorici Glasbene šole Ribnica, Pavla Lušin na kitari in Kristina Jeke na klavirju.

Slavnostni govornik dr. Jonatan Vinkler

V nadaljevanju je sledila monodrama Pešec v izvedbi izvrstnega Gregorja Čušina. Kot lahko preberemo v njeni predstavitvi na avtorjevi spletni strani je to »Komedija o velikih pešcih zgodovine. Zgodba o človeku in njegovih prevoznih sredstvih, cestah, poteh in stranpoteh. O srečevanju z zapovedmi, prepovedmi in predpisi«. Gregor Čušin o sporočilu predstave zapiše:

»Kaj pa so božje zapovedi drugega kot svojevrstni prometni znaki?! Če na cesti ne upoštevaš prometnih znakov, se hitro zgodi nesreča. Še več, nič nam ne pomaga, če smo mi previdni in vse predpise upošteevamo – če drug ni previden, nas lahko vplete v povzročitev nesreče, nas spravlja v nevarnost. Ravno tako je v vsakdanjem življenju: če zanemarimo božje zapovedi, če ne upoštevamo osnovnih civilizacijskih norm, kar božje zapovedi so, se ne smemo čuditi, da je svet tak, kot je. Neločljivo smo povezani, odgovorni drug za drugega. Žal pa vedno bolj ugotavljam, da se ljudje že od Mojzesovih časov nismo nič spremenili: vidimo izključno sebe, vrtimo se okrog svojega popka, hočemo dobro le sebi, odgovornosti za drugega nismo pripravljeni sprejeti. V predstavi pešce in voznike, znake in predpise takih in drugačnih vrst metaforično prepletem in zapletem – malo razložim, drugo pa prepustim gledalčevi domišljiji in pameti.«

Kitaristka Pavla Lušin in pianistka Kristina Jeke

V praznovanje 500. obletnice reformacije sta se aktivno vključila tudi OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in vrtec Sončni Žarek, ki sta na pobudo Občine Velike Lašče spomladi izvedla likovni in literarni natečaj pod naslovom Trubarjeva misel v Evropi danes. Ob zaključku natečaja so v sodelovanju z Glasbeno šolo Ribnica pripravili prireditev, na kateri so predstavili najboljše izmed pisnih in likovnih izdelkov. Ob dnevu reformacije so izdali tudi publikacijo »500 let reformacije«. Brezplačni izvodi so bili na voljo obiskovalcem prireditve. Vsem mladim ustvarjalcem in vsem njihovim učiteljem in mentorjem iskreno čestitamo!

Foto: Boštjan Podlogar
mag. Barbara Pečnik

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo in zanimivo gradivo.

»Pozimi se ona ovije okoli dobre knjige in odsanja mraz proč.«
(Ben Aaronovitch)

No, pa so dolgi večeri tukaj. Ti nas vabijo, da se udobno namestimo pod toplo odejo in preberemo dobro knjigo. Ni nujno, da je knjiga nova. Lahko je stara, a zgodba v njej je vsakič, ko jo začnemo brati (tudi mogoče desetič), kot nova. Junaki, ki jih že poznamo, so kot stari prijatelji, ki jih vedno znova obiščemo. In vedno kaj novega izvem.

Vendar je užitek tudi v odkrivanju novih zgodb in junakov. Nekateri so zabavni, drugi resni. Potem so zgodbe, ki jih piše življenje, in zgodbe, za katere upamo, da se nam nikoli ne bodo zgodile. Zgodbe za kratek čas in zgodbe za razmislek. Za vsakogar nekaj. Da nam pomaga »odsanjati« mraz proč.

Tudi tokrat sem izmed novosti za vas izbrala 3 knjige iz mladinskega oddelka in 3 knjige za odrasle bralce. Seveda je seznam še večji, saj vanj niso vštete vse knjige, da ne omenjam revij in filmov.

Zato vas vabimo, da nas obiščete in še sami pogledate.

MLADINSKI ODDELEK

Resničnost

Barry Jonsberg: Moje življenje kot abeceda

Miš, 2017

Candice dobi domačo nalogo – napisati mora svoj življenjepis v obliki abecede. Črko za črko odkrivamo več stvari o njej in njeni družini. Vsak čas jih bo trinajst, s svojo brezmejno iskrenostjo marsikoga nasmeji, je pa tudi malce nenavadna. Z velikim srcem, dobrimi nameni in neomajno odločenostjo, da zagotovi srečo vsem okoli sebe, se poda na misijo, da bo rešila vse probleme vseh ljudi (in hišnih ljubljencev) v svojem življenju. To ji še nekako uspeva, kljub vsej bizarni zmešnjavi in zmeda, ki jo spotoma ustvari.

Fantastika

Francesc Puigpelat: Deklica, ki se je spremenila v mobi

Zala, 2017

Mukele odrašča v vasi ob vznožju Kilimandžara. Vaščani trepetajo pred vračem Amwilujem, čeprav niti pošteno več ne verjamejo vanj. Ampak vrač ima še vedno moč in moč v rokah slabih ljudi ne prinaša nič dobrega. Deklico Mukele za kazni, ker ga je fotografirala, spremeni v mobi. Kako naj se Mukele reši strašnega uroka? Ujeto v mobi jo pot vodi v tuje roke, v neznane dežele, do Amerike. Bo našla prijatelje, ki ji bodo prisluhnili in ji pomagali?

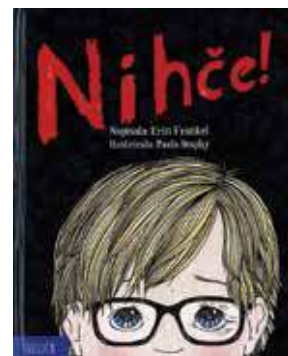

Vzgoja za mladino

Erin Frankel: Nihče!

Zgodba o tem, kako premagati medvrstniško nasilje v šolah
Grica, 2017

Tomažu se zdi, da je, ne glede na to, kaj stori, Klemen nasilen do njega. V šoli, pri nogometu — nikjer se ne počuti varnega. Vendar se s podporo prijateljev, sošolcev in odraslih Tomaž začne počutiti bolj prepričan vase in svoje hobije, medtem pa se Klemen nauči pomembnosti tega, da si prijazen do drugih. Knjiga se zaključuje z mislimi o glavnih likih ter opombami za starše in vzgojitelje. Knjiga je del serije o medvrstniškem nasilju. Čudna!, Groba!, Drzna! pa so še druge knjige te serije.

ODRASLI ODDELEK

Družben roman

Širovnik, Azra: Pusti otrokom, naj se smejejo

Mladinska knjiga, 2017

Pusti otrokom, naj se smejejo je rahločutna, pronicljiva pripoved o čustvenem, duhovnem in telesnem zorenju mlade žene. Pravkar poročena Nerma se z možem Matjažem in sedemmesecnim dojenčkom preseli iz Ljubljane v zakotno mesto na slovenskem podežlju. Zakonca v novem okolju čaka vrsta preizkušenj na vseh življenjskih področjih: v službi, družbi in medsebojnem odnosu. Se bo Nermi in Matjažu posrečilo obvarovati ljubezen in zakon?

Pustolovski romani

Capus, Alex: Popotovanja v soju zvezd

Cankarjeva založba, 2017

Robert Louis Stevenson je januarja 1882 izdal znamenito knjigo Otok zakladov. Do današnjih dni ni jasno, ali je otok v Otoku zakladov resničen oz. kje se nahaja. Alex Capus je preučil mnoge virov in literaturo, da bi prišel skrivnosti do dna. Popotovanja v soju zvezd bo morda nekdo bral kot potopis, drugi kot zgodovinsko knjigo, polno pustolovščin. Vsi pa kot pravo knjižno poslastico.

Diete. Zdrava prehrana.
Perlmutter, David: Zdravi
možgani: moč črevesnih
mikrobov za zdravje in zaščito
vaših možganov – za vse življenje
 UMco, 2017

Avtor odmevne uspešnice Požgani možgani, v kateri je javnost razburkal z razkrivanjem povezave med pretiranim uživanjem ogljikohidratnih živil in sladkorja z zdravjem možganov, tokrat stopi še korak globlje – v črevesno mikrofloro, kar vse poveže z zdravjem in vitalnostjo človekovih možganov.

V knjigi Zdravi možgani nam avtor pojasni izvor in pomembnost mikroskopsko majhnih organizmov, ki so naravno prisotni v človeškem telesu in so, kot dokazujejo številne raziskave, ključnega pomena za splošno dobro počutje in duševno zdravje človeka. Na podlagi najnovejših znanstvenih dognanj poveže delovanje svojstvenega sistema bakterij v človeškem telesu z zdravjem možganov. Pojasni nam vplive, ki ga ima delovanje gastrointestinalnega trakta na nastanek in razvoj številnih degenerativnih bolezni živčnega sistema in možganov ter drugih psiholoških bolezenskih stanj, kot sta npr. depresija in tesnoba. Predstavi tudi praktične načine, kako lahko okrepimo delovanje črevesja.

Viri: www.bukla.si, www.dobreknjige.si,
www.emka.si, www.amazon.com.

Knjižnica Frana Levstika

308 57 50

Ponedeljek	12.30 -19.00
Torek	zaprto
Sreda	10.00 -15.00
Četrtek	12.30 -19.00
Petek	12.30 -19.00

Med novoletnimi počitnicami smo
zaprti:

25. 12. 2017 in 1. 1. 2018

Druge dni smo odprti po urniku.

www.mklj.si

LAHKO POSTANETE BOTER NOVEMU FILMU: NAŠE CERKVE – ŽUPNIJA VELIKE LAŠČE

Cerkve na vrhovih gričev dajejo slovenskemu podežlju podobo, ki jo težko najdemo drugod po svetu. Ta čudovita slovenska posebnost je navdušila ekipo z režiserjem Rokom Borštnikom in sodelavci Zavoda Parnas, da posname film, ki bo prikazal Župnijo Velike Lašče, njene cerkve, vasi in ljudi. Izkušena ekipa je v preteklosti že ustvarila nekaj odličnih filmov, povezanih z velikolaško dediščino, kot so Poprtnik iz okolice Velikih Lašč in Dobropolja, Tu malajne ni vse proč palu in Rdeči seznam.

Film "Naše cerkve – Župnija Velike Lašče" bo dolg okrog 45–60 minut. Pričenja se v kraju Velike Lašče z župnijsko cerkvijo, kjer župnik Andrej Ojstrež spregovori o župniji, njenih faranih in liturgičnih sodelavcih: pevcih, ministrantih, bralcih beril ... Sledi predstavitev vseh podružničnih cerkva. Poleg zgodovinskih podatkov in umetnostno-zgodovinske dediščine bomo izpostavili tudi ključarje in lokalne zgodbe ljudskega izročila, ki cerkve naredijo še bolj naše. Zaključijo se s predstavitev župnijske cerkve v Velikih Laščah.

Gre za čudovit, a obenem izredno obsežen in zahteven projekt, ki ga lahko izpeljemo le ob sodelovanju in podpori celotne župnije. Snemanje filma nastaja v neodvisni produkciji in nima javne finančne podpore. Ustvarjalna ekipa bo projekt lahko izpeljala še pred novim letom, a le v primeru, če bomo prejeli dovolj prednaročil za film.

ZATO VAS VABIMO, da z naročilom novega filma na DVD-ju podprete naša prizadevanja. Lahko se nam oglasite na 041 833 456 (Metka) ali nam pošljete podatke (Ime in priimek, naslov, telefon ali e-mail) po

e-pošti na info@zavod-parnas.org.

Film boste plačali šele ob prevzemu (po ceni 20 evrov). Od vsakega naročila bomo 1 evro namenili opremljenosti župnijskega doma v Velikih Laščah.

Že vnaprej hvala za vso vašo pomoč in podporo!

Zavod Parnas
 Foto: Metka Starič

Ključar Jakob Jaklič v cerkvi sv. Jerneja na Rašici

ŽIVLJENJE JE ENA SAMA MILOST

Pravijo, da milost pomeni, da prejmeš nekaj, česar si ne zaslužiš. Je to res? Ali v našem življenju res dobimo več, kot si zaslužimo? Ali nam življenje pričarajo nasmehi, prijazen obraz, lepa in topla beseda, dober avto, položaj v službi, lepa hiša ...?

Velikokrat slišim poved: Teh par petkov, ko še živim, se ne bom obremenjeval z drugimi, življenje je prekratko, da bi ga zapravljali za neumnosti. Ja, pa bi potem lahko rekli, da brez teh neumnosti, napak, slabih odločitev ali materialnih dobrin živimo kakovostno, svobodno. Je to potem tisto, za kar smo

postavljeni na ta svet? Je to vse, kar zmoremo?

Povprašal sem našega župnika g. Andreja Ojstreža, ki nam je opisal, kako lahko odpuščanje naredi razliko v kvaliteti našega življenja.

Gorazd Milavec

ODNOS MED ŽIVLJENJEM IN ODPUŠČANJEM

»Maščuj se in za trenutek boš srečen. Odpusti in srečen boš celo večnost,« pravi neka misel. Mnogi psihologi so mnenja, da je odpuščanje eno izmed psihološko najbolj zapletenih človekovih reakcij, ki vključuje razum in srce. Kako naj človek na prizadeto krivico, ponižanje, izgubo odgovori z odpuščanjem, pozabljanjem, ko pa v njem vse kipi po maščevanju, povračilu, zadostitvi za povzročeno zlo in krivico.

Človek se je kot duhovno-telesno bitje sposoben zavedati svojih dejanj in posledic, hkrati s tem pa je tudi sposoben odpuščanja. Odpuščanje ni lahko vedno spraviti v življenje in v ravnovesje. Tega ne doživljamo samo globoko na osebni ravni, ampak tudi širše, na nacionalni ravni, posebno če imamo v mislih našo polpreteklo zgodovino, ki nas je globoko zaznamovala z delitvami. Ko govorimo o odpuščanju, moramo najprej poudariti, da gre tukaj za proces. Proces, ki se ne zgodi v trenutku, ampak pogosto potrebuje določen čas.

Odpuščanje ne sme zajeti samo moči razuma, temveč tudi in predvsem moč srca. Družbeno pravo izhaja predvsem z vidika pravičnosti. Za povzročeno zlo ali dejanje je treba odgovarjati. Odpuščanje pa je stvar posameznika in je prepuščeno njegovi lastni presoji. Kako pa kristjan pristopa k vidiku odpuščanja? Krščanski vidik odpuščanja daleč presega koncept prava in pravičnosti. Kristjan se zaveda, da pobuda odpuščanja ne izhaja iz njega samega, iz njegovih lastnih moči, temveč iz Boga ter ima v skrivnosti križa in Kristusove smrti svoj temeljni izvor. Hoja za Kristusom zahteva od njegovih učencev tudi posnemanje njegovih dejanj. V urah skrajnega ponižanja in zasmehovanja na križu Jezus odpusti svojim sramotilcem in rabljem: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. Ena izmed sedmih duhovnih del usmiljenja nam narekuje tudi: Žaljivcem iz srca odpustiti. Človeško gledano, to ni lahko. Če pa v proces odpuščanja poleg svojih človeških moči dopustimo, da vstopi Božja milost, lahko uspemo tudi v tem na videz skrajno napornem človeškem dejanju. »Srce, ki se preda Svetemu Duhu, rano preobrazi v sočutje in očisti spomin s tem, da žalitev preoblikuje v priprošnjo.« (KKC 2843)

V Gospodovi molitvi izrekamo tudi besede: »... kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«. Moč molitve vključuje tudi odpuščanje, ki ima moč preobraziti naša srca. Veliko moč odpuščanja kristjan na najgloblji način doživlja v zakramentu spovedi. Spoved je tisti duhovni prostor, ki kristjanu omogoča, da doživi vso širino Božjega odpuščanja. »Srce, ki se preda Svetemu Duhu, rano preobrazi v sočutje in očisti spomin s tem, da žalitev preoblikuje v priprošnjo.« (KKC 2843) V tem zoritvenem procesu odpuščanja nam pomaga molitev. V njej človek stavi na vse tisto, kar sam v človeški nemoči ne zmore storiti.

Andrej Ojstrež, župnik v Velikih Laščah

Božje odpuščanje ne samo odpušča, ampak tudi pozablja. Človek, ki pravi, da odpušča, ne more pa pozabiti, ni še do konca izkusil skrivnosti Božje ljubezni, ki gre do konca – do tistega konca, ki za seboj ne pušča več sledi zamere. Duhovni pisatelj L. Boros je zapisal: »Odpustiti v krščanski zavesti ne pomeni uro bratove slabosti izbrisati samo iz spomina, temveč jo odpraviti tudi iz svoje biti.«

Ker je odpuščanje proces, se ga moramo tudi vsakodnevno učiti. Predvsem v naših družinah – ki morajo biti prva šola odpuščanja, med družinskimi člani. Če sami skusimo širino odpuščanja, nam to lahko pomaga, da jo uresničujemo tudi v odnosu do drugih, s katerimi delimo skupno zemeljsko pot.

Tako odpuščanje ne ostaja samo globok psihološki proces, ampak odrešensko dogajanje, v katerega vstopa sam Bog.

Srednjeveška legenda pripoveduje o redovnici, ki je zatrjevala, da se ji prikazuje Kristus. Škof jo je vprašal: »Sestra, ali ste govorili z njim?« Odgovorila je: »Seveda sem.« Nadaljeval je: »Če boste spet videli Kristusa, ga vprašajte: Kateri je bil škofov največji greh, preden je postal škof?« Vedel je, da samo Bog in njegov spovednik to veda.

Kakšne tri mesece pozneje se je sestra napovedala pri škofu. Ko je prišla k njemu, jo je vprašal: »Ali ste spet videli našega Gospoda?« »Da,« je odgovorila.

»Ste ga vprašali za moj greh?«

»Da, sem.«

»In kaj je odgovoril?«

Nasmehnila se je, rekoč: »Gospod je rekel: »Ne spominjam se ga več!«

Naj nam bo ta zgodba v spodbudo, kako naj bi tudi mi odpuščali drug drugemu.

Andrej Ojstrež, župnik v Velikih Laščah

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 7

O POPRTNIKU

Na tri kralje so spekli poseben hlebec, večji, na katerega so naredili krono, ptičke, na sredo hlebca na vrh pa letnico ... Za božič so spekli vsakemu otroku tička iz kruha. Na sveti večer so jedli kašo – mlečno ali češpljevo. Ko se je kaša hladila, so molili.

Božični kruh

Kolikor so jih spekli, toliko so jih dali na mizo. Iz pšenične, bele. Te so pokrili z belo rjuho ali s prtom. Na mizo so dali tudi Boga. To so bili hlebci. Za mrtve so samo molili ta večer. Na božični večer kadijo z žegnomo od velike noči in kropijo po vseh prostorih hišnih in gospodarskih, po vseh cimprih. Kropi in kadi gospodar ali gospodinja, zraven moli. Včasih so tudi streljali zvečer o mraku; to so delali fantje. Spomnim se, da so prišli v hišo z lučjo na božični večer in so pogledali po zidu na sence, če imajo vsi glave. Če kateri ni imel sence, je tisto leto umrl.

Tepežen dan

Ta dan otroci tepežkajo. Včasih so jim dali tičke iz kruha, suho sadje ali denar. Otroci so imeli iz vrb spletene korobače in so govorili: Rešite se, rešite se. Tako še danes hodijo naokrog. Poprtnik je bil spečen za tri kralje. Košček tega kruha so dali ven živalim in ljudjem. Naredili so tudi dva poprtnika, enega so sami snedli, drugega so shranili za snubača, če so imeli dekleta pri hiši in so pričakovali snubača. Takoj po treh kraljih so hodili snubači, tako je bilo včasih v navadi.
(Izbor iz: Pavla Štrukelj, gradivo Orlovih ekip v šestdesetih letih 20. st., SEM, pripovedovala Puh Franciška, 79 let, Mali Osolnik št. 13, pri Brlečih)

Na božič je morala luč goreti celo noč, nekateri jo še danes pustijo. Na mizo so dali kruh, kolikor so ga imeli. Spekli so pšeničnega, belega. Včasih je bilo zelo težko za kruh. Celo poprtnika niso mogli speči. Cela vas ga ni imela. Rekli so, da so kruh spekli samo takrat, ko se je Bog rodil in ko je Bog od svetih vstal. Božični kruh so najraje pekli v obliki štruce, zato ker je bil Jezus povit v obliki štruce. Otrokom so pa spekli majhne štručke ali tičke iz kruha, ki so jih tudi dali na mizo, če niso pojedli.

Kruh so pogrnili s prtom ali s tistim, ki je bil pripravljen, ko so prišli z Bogom. Zraven je bil postavljen še Bogec in sveča in kadilo. Kadilo so postavili pod mizo in so na sveti dan zjutraj pogledali. Če je bil pepel povrh ogeljčkov, je bil tisto leto boljši pridelek po hribih, če pa je bil pepel pod ogeljčki, je bil boljši pridelek po dolini ... Poprtnik so spekli za tri kralje, to narede še danes. Eni so rekli tudi župnæk. Bil je oz. je iz pšenične bele, večji. Na vrhu so spletli ob robu krancelj, vmes pa na gosto tički. Na sredi na vrhu je pokonci postavljen fantek; ta predstavlja kralja. Sedaj delajo tudi letnice, prej jih niso. Na ta tretji božič zvečer pred tremi kralji dajo na mizo ta poprtnik in druge hlebce, jih pogrnejo s prtom in dajo gor Boga. Drugi dan zjutraj razrežejo poprtnik. Razreže ga gospodar ali gospodinja. Včasih so ga razrezali čez pol in na križ. Tiste drobtinice, hitro so naredile, so spravili in spomladi je te drobtinice posejal v gredo otrok, ki še ni bil star 7 let. Iz teh drobtinic so zrasle rože, ki so lepo držale in so jim rekli drobtince. Cvetele so belo. Tako je pravila njena mati pri Neredih, da je že ona sejala kot otrok pred 7 letom.

Otroku dajejo velik kos poprtnika, da bo velik, da bo zrasel. Če več kosov poprtnika poje, tem bolj močan je; to velja za odrasle. Kajti

tega dajejo pokušat drug drugemu. Če pa ga poje devet kosov, se poroči tisto leto, pa naj bo to fant ali dekle. Koščke župnika dajejo vsaki živali pri hiši. Kokošim dajejo drobtinice. Včasih so imeli snubači navado, da so hodili punce prosit na tri kralje. Tako so tudi temu dali pokusit poprtnik. Njena mati je pripovedovala pri Neredih, da so poleg poprtnika spekli zraven in ga dali na mizo še majhen hlebec – taveršek. Tega so spravili do spomladi, ko so šli prvič orat; so ga razlomili oz. razrezali in ga dali vsakemu v družini in živini, s katero so šli orat. Plug so pokadili.

(Izbor iz: Pavla Štrukelj, gradivo Orlovih ekip v šestdesetih letih 20. st., SEM, pripovedovala Gradišar Franciška, od Neredov doma, 83 let, Bavdki št. 3, pri Matjaka)

Prprava poprtnika je živa še danes.

Majda Tekavec, Rob – Ptički

Pripravlja: Metka Starič

TRUBAR IN TRUBARJESLOVCI IV

Kaj je gnalo dunajskega in pozneje tržaškega škofa Pietra Bonoma, da je leta 1524 dal poklicati šestnajstletnega Primoža Trubarja iz Solnograda (Salzburga) v Trst? Zakaj je ravno Trubarja izbral za svojega osebnega asistenta, za pevca na koru, za lastnika prebende v Loki pri Zidanem Mostu ter pozneje za faro v Laškem, za sv. Maksimilijana v Celju. Kot smo že navrgli v prejšnjem nadaljevanju prispevka Trubar in trubarjeslovci, je bil to strah Tržčanov pred Kranjci. V III. Trubarjevem zborniku namreč najdemo zapis o tem dejstvu, manj pa je jasno, od kod ta strah. Zakaj se torej Tržčani bojijo Kranjcev, na čem je osnovan ta strah, kakšne so razmere v Trstu in kakšne na Kranjskem?

A preden odgovorimo na to zagonetno vprašanje, nekaj podatkov o III. Trubarjevem zborniku. Kot prejšnja dva je tudi ta izšel pri Slovenski matici, izdati ga je pomagalo tedaj nastalo Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar (1994), ki mu zdaj predseduje Velikolaščan Matjaž Gruden, nekaj sredstev je primaknil Znanstveni inštitut Filozofske fakultete (ZIFF). Med mednarodnim znanstvenim simpozijem Reformacija na Slovenskem (9–13. november 1987) in izidom knjige (1995) se je rodila Republika Slovenija, samo leto prej je svoja vrata odprla Trubarjeva domačija kot osrednje mesto, od koder naj se širi zavest o Primožu Trubarju med Slovenci.

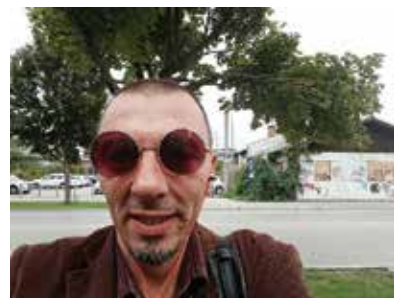
Cela vrsta vzrokov je bila, da je zbornik ugledal luč šele osem let po mednarodni konferenci, posvečeni 400-letnici Dalmatinove Biblije (1584), 400-letnici Bohoričeve, prve slovnice slovenskega jezika Zimske urice (1584) ter štiristoletnici Trubarjeve smrti (1586). Mednarodna konferenca je bila namreč sklepno dejanje praznovanja teh treh obletnic. Tri obletnice so na mednarodno konferenco pripeljale kar 60 referentov, organizacijo velikega dogodka sta prevzela prof. Jože Koruza in prof. Primož Simoniti. Nenadna smrt prof. Koruze in smrt akademika Boga Grafenauerja sta poleg pomanjkanja časa in denarja botrovali zastoju dela pri zborniku. Končno so na pobudo Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar dela ponovno stekla, uredniški odbor (akademik Fran Jakopin (jezikoslovje), akademik Jože Pogačnik (kulturna zgodovina) ter prof. Marko Kerševan (SPD P. Trubar, organizacija)) je izbral 32 znanstvenih razprav, razdeljenih na tri dele:

1. Razsežnosti reformacije na Slovenskem,
2. Okolje in pobude slovenske reformacije,
3. Jezik v delu slovenskih protestantov – jezikovne študije.

Jeziki III. Trubarjevega zbornika so slovenski, poljski, nemški in angleški. Če je besedilo slovensko, je povzetek v nemščini ali angleščini; če je v tujem jeziku, je povzetek slovenski.

A vrnimo se k Trubarju, ki odpre zbornik z naslednjimi besedami: »Jest sim enu dobru voiskovanje voiskoval, jest sim ta tek doperneßel, jest sim vero ohranil. Naprej vshe je mene perloßhena

Krona te pravice, katero bo meni G O S. P V D na vni dan, ta pravizbni Rihtar, dal. N'kar pak le meni, temuzh tudi vsem tem, kateri njegovo prikasjanje sa lubu imajo. 2. Tim. 4. Fe bil pak en bogat Moib, ta se je oblas bil vsbkerlat mu vdrugu platnu, mu je vsak dan lebal po Gosposkim, kršitev celibata, bogokletnost). Na prižnici se pojavi kritika, ki jo

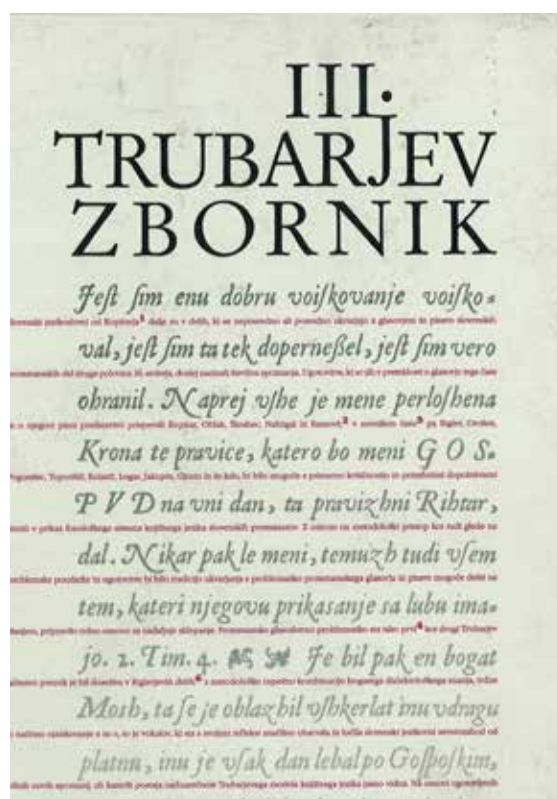
bo tako uspešno razvil ravno izjemen govornik in pevec Primož Trubar, tedaj škofov pomočnik v Trstu.

In zdaj k našemu izhodiščnemu vprašanju. Kaj izvemo o strahu Tržčanov pred Kranjci? O tem piše v III. Trubarjevem zborniku Sergio Bonazza (str. 24):

»Kot kancler tržaške občine (od leta 1478) in pozneje kot tržaški škof (od leta 1502) je Bonomo neutrudno in dosledno branil interese svojega rodnega mesta. Že v času cesarja Maksimilijana si je prizadeval, da bi se Trst zedinil z ostalimi habsburškimi pokrajinami v Severni Italiji (!); tako bi se preprečilo – kakor se je sam izrazil – »da bi Tržčani postali sužnji Kranjcev«. Ta načrt mu vsekakor ni uspel, tudi ne leta 1522 ob delitvi habsburških dežel med cesarjem Karlom V. in njegovim mlajšim bratom Ferdinandom«.

Bonomov citat je iz italijanskega bibliografskega slovarja (Dizionario Bibliografico degli Italiani). Ne smemo pozabiti, da je oče Pietra Bonoma izgubil življenje, ker je podpiral Habsburge. Prihodnjemu škofu je bilo deset let in bodoči škof si je z znanjem slovenskega jezika prizadeval, da Primoža Trubarja usmeri kot svojega človeka na Kranjsko. Zato ga vsestransko podpira, materialno in predvsem duhovno, odpira Trubarjevega duha v antiko, renesanso in švicarsko reformacijo. Bonomov kip najdete v Ribnici, ob kipih slavnih Ribničanov, kjer je tudi Trubarjev sodobnik, skladatelj Jakob Gallus Petelin.

Klemen Fele

105-LETNA GOSPA JULKA ZAKRAJŠEK – NAŠA NAJSTAREJŠA OBČANKA

Na zadnjo, sončno nedeljo v oktobru smo člani Društva upokojencev skupaj z županom Občine Velike Lašče gospodom Antonom Zakrajškom obiskali 105-letno gospo Julko Zakrajšek, našo najstarejšo občanko.

Darilca, rožice, voščila ... Čustveno in veselo srečanje je bilo na Podulaki tistega dne, saj je gospa Julka v dobri kondiciji, čeprav je od vseh nas bila vsaj za 35 let starejša. Prijetno se je bilo pogovarjati in obujati spomine. Nismo pa je spraševali, kako je potrebno živeti, da dočakaš taka lepa leta. Vsi vemo, kako gre življenje pri nas na deželi. Delo, disciplina, poštenost in skromnost so sestavine pravega recepta. Pa dobra volja, zdrava kmečka pamet, iskrene misli in vztrajnost. Vse te vrednote je Julka ohranjala in tudi polno delovno dobo v Ljubljani je opravila. Kljub temu pa je večino časa živela oddaljena od ponorelega sveta in v svoji rojstni vasi Opalkovo dobro skrbela za svojo družino. In ker se dobro z dobrim vrača, se sedaj v družini pranečakinje Milenke, kjer živi, dobro počuti.

Želimo ji, da bi tako bilo tudi naprej. In nasvidenje prihodnje leto.

Besedilo: Helena Grebenc Gruden

Fotografija: MILI fotografija – Milena Vintar

VOŠČILO BRALCEM TROBLE

Cerkveni zvon ob polnoči zvoni,
prižigajo se praznične luči.
Miru, spokoja, lepih sanj
prinese naj božični dan.

Novo leto 2018 pozdravlja
tebe, mene in vse nas.
Na nebu zvezda svetla se utrne,
vesolja širnega lepote odgrne.

Veselje in radosti naj vas vse leto bogatijo,
skrivne želje zrele sadove obrodijo,
da načrtovane cilje skupaj bi dosegli,
kadar se srečamo, v toplo dlan si segli.

Ana Pia Debeljak

PLETEMO, KVAČKAMO IN ŠE KAJ ...

Vsak torek se ljubiteljice ročnih del družimo in ustvarjamo. Kaj ustvarjamo? Pletemo, kvačkamo, vezemo, učimo ena drugo, delimo izkušnje, se pogovarjamo in družimo ... Vabimo vse, ki bi se želeli naučiti katere od ročnih spretnosti, vabimo tiste, ki so že mojstri ali mojstrice različnih ročnih del in so pripravljeni svoje znanje in izkušnje deliti drugim, in vabimo vse, ki želijo dolg zimski večer preživeti kreativno in v prijetni družbi, s katero čas mine hitreje, kot se odmotava klopka.

Dobivamo se vsak torek ob 18. uri v društveni sobi Občine Velike Lašče. Udeležba je brezplačna, za vse dodatne informacije pokličite na telefon 041/753 031 (Danica Rojc Debeljak).

GRADEŠKA SUŠILNICA V ODDAJI ALPE-DONAVA-JADRAN

Novinarka nacionalne televizije Magda Lapajne je 2. oktobra na Gradežu pripravila prispevek o vaški sušilnici, ki bo naslednje leto praznovala 80-letnico in s katero upravlja Društvo za ohranjanje dediščine.

Člani društva Joži Zabukovec, Andrej Jakob, Janez in Marinka Petelin, Jana Feguš in Slavka Virant so praktično prikazali celoten postopek – od priprave in rezanja sadja, vstavljanja les v peč, mešanja in prebiranja sadja med sušenjem do pobiranja ter pakiranja suhega sadja. Joži in Andrej sta razložila še druge pomembne podatke o tej dejavnosti, vključno s podrobnostmi o delovanju peči in sušenju posameznih vrst sadja. Marinka je na koncu pripravila tudi tradicionalno jed – proseno kašo s suhimi slivami.

Poleg prikaza dela v sušilnici je snemalec v vasi posnel tudi nekaj drugih slikovitih prizorov. Prispevek je bil 27. oktobra 2017 predvajan na 1. programu nacionalne televizije v oddaji Alpe-Donava-Jadran in si ga lahko ogledate na spletni strani: <http://4d.rtv.slo.si/arhiv/alpe-donava-jadran/174499328>. Na strani <http://www.br.de/br-fernsehen/sendungen/alpen-donau-adria/alpen-donau-adria114.html> pa je na ogled prispevek televizije Bavarske.

Zdenka Zabukovec
Foto: Arhiv RTV SLO

DRUŠTVO ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE VABI NA DESETO RAZSTAVO JASLIC V SKRITIH KOTIČKIH GRADEŽA

***Vodeni ogledi so vsak dan od 10. do 18. ure.
Večjim skupinam priporočamo
predhodno najavo.***

Društvo za ohranjanje dediščine

NEDELJA, 17. DECEMBRA 2017, OB 17.30

- odprtje razstave pri Sušilnici sadja na Gradežu
- koncertni nastopi
- praznična tržnica
- prikaz izdelovanja in voden ogled jaslic

PONEDELJEK, 25. DECEMBRA 2017 IN 1. JANUARJA 2018, OB 17.30

- koncertni nastopi
- praznična tržnica
- prikaz izdelovanja in voden ogled jaslic
- presenečenje za najmlajše

NEDELJA, 7. JANUARJA 2018, OB 17.30

- zaključek razstave s koncertnimi nastopi
- praznična tržnica (tudi slastni poprtniki)
- prikaz izdelovanja in voden ogled jaslic

JESENSKA DOGAJANJA V DRUŠTVU UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE

Če je bil že september ves turoben in deževen, se je pa oktobra vse tja v november razcvetela jesen v vseh svojih barvah in aktivnosti so se kar vrstile.

Skoraj vsak teden smo se srečevali na predavanjih o zdravem življenju. Kot smo že v prejšnji številki zapisali, jih je organiziral Zdravstveno vzgojni center Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica. Celoten sklop poučnih predavanj smo za letošnje zaključili. Tako da se zahvaljujemo organizatorju in tudi ge. Teji Arko, ki je predavanja izvajala, se z nami pogovarjala, nas opozarjala, navduševala in spodbujala k aktivnostim. Ker je bilo tovrstno druženje našim članom zanimivo, smo se dogovorili o nadaljevanju v prihodnjem letu.

Veliko zanimanja je bilo tudi za testiranje osteoporoze v oktobru, ki ga je opravila skupina iz Zveze društev bolnikov z osteoporozo Slovenije pod vodstvom požitvovalne ge. dr. Duše Hlade Zore. To testiranje je bila nadgradnja njenega predavanja, ki smo ga poslušali v februarju letos. Veseli smo, da je DU dogovor uresničil in ga tudi finančno izpeljal.

otrok, muzika in nagovor predsednice Marije Trotošek naredi dogodek slavnosten, velik in izjemen.

Naši letošnji jubilanti

Najboljšo udeležbo v novembru običajno predstavlja izlet Po martinovo, saj je vsebinsko bogat, zanimiv in naporen. Pred leti smo bili v Krapini in v muzeju Neandertal. Lani smo se potepali okoli Sevnice. Letos smo šli v Belo krajino v Radovico.

Po predavanju je sprostitev v bazenu blagodejna.

Na temo zdravja in dobrega počutja velja omeniti še oktobrski kopalni dan v Termah Laško. Po navadi je program dopolnjen s predavanjem in vajami in tudi tokrat je bilo tako. Fizioterapevt nam je govoril o pravilnem dihanju v gibanju. Sledile so vaje in nato kopanje. Naredili smo nekaj zase in bil je čudovit dan. Glavni dogodek v oktobru je vsako leto dan starejših občanov. Tako obeležujemo praznik starostnikov in čisto naš dan jubilarov. Člani društva se zberemo in počastimo tiste, ki so v tekočem letu imeli 80. in 90. rojstni dan. Ker je udeležba običajno velika, saj pride med 75 in 90 članov, smo imeli težavo, kje naj to srečanje bo. Želeli smo ostati v naši občini, zato smo se odločili za gostilno v Robu. Dogodek žal ni imel kulise turjaškega gradu kot včasih in tudi viteške dvorane ni bilo, a vse je bilo odlično pri Škrabčevih: ambient, vzdušje in domače kosilo. Od triindvajsetih letošnjih jubilarov je bilo prisotnih samo enajst. Upamo pa, da bo prihodnje leto zdravje naših članov, ki bodo praznovali, boljše in bodo lahko prisotni. Saj ne pozabimo nikogar. Obiski na domu potekajo redno in tudi voščilnica pride, ampak »veliko druženje« je čisto nekaj drugega. Program

Velikolaške brihtne glave v OŠ Brihtna glava

Mala, sončna vasica med vinogradi nad Metliko je bil naš cilj ... In nikamor drugam, ker bi bilo za upokojence prenaporno. In kaj naj bi tam delali cel dan? Grozdje je bilo že obrano in mošt v sodih je samo še čakal na krst. Ampak domačini vedo, kaj naj ponudijo obiskovalcem poleg vina in jedače. Izkoristili so ostanke polpretekle zgodovine in že nas je »ravnatelj« Andrej Bajuk popeljal v leto 1950 in v prostore prejšnje šole. Zgodovinska oziroma muzejska šola je to, Osnovna šola Brihtna glava se danes imenuje. Program prilagodijo učencem in starosti obiskovalcev. Naučijo pa te vse, kar je zanimivo in pomembno za Belo krajino, na zelo duhovit način. Dopoldan je minil ... Nismo vedeli, kdaj. Zunaj pa je bilo sonce in pisana jesen. Sosedje so obirali kakije, buče so se smejale na vogalu izletniške gostilne Bajuk ... In potem je sledilo vse, kar sodi v Martinov praznik. Bilo je poučno in zabavno. Vsi smo bili dobro razpoloženi in ravno prav utrujeni.

Pa ne mislite, da upokojenci samo naokrog hodimo in se imamo fino. Včasih gre tudi zelo resno. Res pa je, da je takrat udeležba manjša. Kot na predavanju oziroma srečanju s policistom pred nekaj dnevi v DU prostorih. Tudi sama sem mislila, da se tega srečanja ne udeležim. Pa sem šla vseeno in ni mi bilo žal. Najprej sem spoznala simpatičnega policista Janka Divjaka, ki je na Policijski postaji Ribnica zadolžen za področje Velikih Lašč.

S policistom Jankom Divjakom

Spoznala sem tudi, da velja ponoviti vse tiste stvari, ki se zdijo umevne že same po sebi: s področja prometa in varnosti doma. Potem se kar naenkrat izkaže, da veliko stvari ne vemo, da smo jih pozabili ali so danes drugačne. Zelo razumljivo, poljudno in sproščeno smo se pogovarjali o varni udeležbi v cestnem prometu, kako ukrepamo v raznih situacijah, prometni nesreči. Govorili smo tudi o problematiki cest v naši občini. Za drugi del predavanja o varnosti pred žeparji in vlomilci je skoraj zmanjkalo časa in mogoče nas bo g. Divjak še obiskal. Ne bojte se ga, je dober človek in naslednjič pridite!

Ker že razmišljamo o veselem decembru, naj omenim samo še, da se bomo 4. decembra podali v adventni Salzburg in Oberndorf in naše delavno leto zaključili 16. decembra s prednovoletnim srečanjem v Ribnici. Upam, da ste tudi vi že malo praznični, zato pohitite s prijavami!

Helena Grebenc Gruden

Foto: Martin Gruden

PLANINSKO DRUŠTVO
VELIKE LAŠČE

Želimo vam vesele božične praznike in lep prehod v novo leto. Predvsem pa vam želimo zdravja, volje in časa za varne korake po planinskih poteh.

V planinskem društvu se združujemo ljudje z dobrimi nameni in s prepričanjem, da so pohodništvo, planinarjenje in alpinizem dejavnosti, ki pomembno dopolnjujejo človekovo življenje in veliko prispevajo h kakovosti življenja in zdravja. Če še niste član planinskega društva, pa bi to radi postali, pridite v nedeljo, 28. januarja 2018, ob 17. uri v Picerijo pri Roku v Velike Lašče na letni občni zbor.

VESELA DRUŽBA IZ VELIKIH LAŠČ IN OKOLICE V SRBSKI KRAJINI V BIH

Za en avtobus se nas je zbralo iz Velikih Lašč, Ribnice in Škofljice, ko smo se sredi oktobra odpravili na dvodnevni izlet po BiH oziroma natančneje v Srbsko krajino.

Potem ko smo prečkali hrvaško-bosansko mejo, smo Banjaluko obvozili in se najprej podali proti mestu Jajce. To je zgrajeno na kraju, kjer se reka Pliva po čudovitih slapovih izliva v reko Vrbas. Tukaj se je pisala pomembna stran zgodovine, od rimskih časov, turških vpadov, do zasedanja AVNOJ-a, kjer so se 29. in 30. novembra 1943 na drugem Antifašističnem svetu narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ) zbrali vsi narodi Jugoslavije.

V Jajcu, kjer se zlivata reki Pliva in Vrbas, je poleg ponovno odprtega Muzeja Avnoj znamenit veličasten slap.

Na Titov predlog so na takratnem zasedanju AVNOJ razglasili za zakonodajno telo, kralju Petru in njegovi vladi odrekli pravico predstavljati jugoslovanske narode ter ustanovili novo vlado Narodni komite osvoboditve Jugoslavije – NKOJ, Josipu Brozu pa podelili naziv maršal. 29. november je bil v naši bivši Jugoslaviji državni praznik dan republike in smo se ga vsi udeleženci tudi spomnili. Kot je povedala direktorica muzeja Emsada Leko, je postavitve muzeja omogočila tudi Slovenija. Financirala in izdelala je panoje, na katerih je napisana zgodovina z bogato opremljenim slikovnim materialom. V času vojne v Bosni in Hercegovini je bila stavba, v kateri se je odvijalo zasedanje, opustošena, muzejsko gradivo pa, razen nekaj predmetov, odtujeno. V septembru 2002 je Komisija za ohranjanje nacionalnih spomenikov proglasila Dom AVNOJ-a za nacionalni spomenik Bosne in Hercegovine, ki se mu mora vrniti funkcija muzeja AVNOJ-a. Muzej 2. zasedanja AVNOJ-a je bil ponovno urejen leta 2007. Po delni obnovi stavbe in obnovi muzejske zbirke so muzej za obiskovalce znova odprli novembra 2008.

Po ogledu muzeja in slapa smo si privoščili prave banjaluške čevape, ti so z lepinjo, kajmakom in čebulo seveda pravo bosansko kosilo ali malica. Po slikoviti dolini jesenskih barv bosanskih gozdov smo mimo Dolnjega Vakufa prispeli do mesteca Travnika, od koder je Ivo Andrić, edini Nobelov nagrajenec za mir iz območja prejšnje Jugoslavije. Domačini menijo, da je Travnik ostal kot na pol odprta knjiga, kjer se na vseh straneh kot narisani razprostirajo številni zgodovinski spomeniki. Ustavili smo se ob slikovitem izviru Plava voda, obdanim z restavracijami in stojnicami, kjer smo si tudi mi privoščili pravo bosansko kavo, ki jo servirajo v tolčeni bakreni džezvi in fildžanu (majhna skodelica) s sladkorjem in cigareto ter žgalicami zraven. Pot smo po drugi strani nadaljevali proti Banjaluki, kjer smo se namestili in v večernih urah večerjali na banjaluškem splavu na reki Vrbas.

Naslednji dan smo si ogledali bogato in daleč naokrog znano banjaluško tržnico.

Jesenska tržnica v Banjaluki je polna dobrot lokalnih pridelovalcev, veliko je tudi gozdnih sadežev: brin, dren, divje hruške in jabolka.

V spremstvu lokalne vodičke smo se sprehodili tudi čez center mesta, od trdnjave Kastel do cerkve svete Trojice.

Skupna slika je nastala tudi pred trdnjavo Kastel.

Ostal nam je le še obisk bližnjega samostana v kraju Delibašino selo, ki se nahaja na robu mesta. Ogledali smo si cerkev in samostan Trapisti, poznan po izdelovanju odličnega sira trapista in različnih alkoholnih napitkov iz zelišč. Sprejel nas je zelo duhovit in zelo verodostojen pater Franjo. Trapisti so bili med drugim tudi najstarejše hidroelektrarne na Balkanu ter lastniki in ustanovitelji Banjaluške pivovarne. Novodobna pivovarna se nahaja v neposredni bližini samostana. V restavraciji pivovarne smo naš dvodnevni izlet zaključili s kosilom in pokušino piva.

Dragica Heric

OBIRANJE OLJK V STRUNJANU

Članice DPŽ Velike Lašče, sedem nas je bilo, smo se 2. novembra letos prvič podale v Strunjan obirat oljke. Že nekaj časa, kar delamo velikonočne butarice, nam Rudi Rupar preskrbi oljčne vejice, gre jih iskat v Strunjan, kjer ima nasad oljk.

Letos smo se mu nekoliko oddolžile. Na njegovo povabilo smo mu šle pomagat obirati oljke. Pri obiranju oljk je potrebna dobra organizacija dela in večja skupina ljudi, da so oljke čim prej obrane in da se plodove čim prej zmelje in stisne.

Nekateri so bili zadolženi za mreže, da so jih položili pod drevesa, drugi smo obirali in smukali olive z vej, tretji so z ročnimi in električnimi grabljicami v vrhovih smukali in tresli, spet drugi so oljčne plodove pobirali v vreče in nalagali na prikolico, da je Rudi odpeljal k bližnjemu kmetu na tehtanje, mletje in stiskanje. To je zelo veliko dela, ki je na koncu poplačano s pridelkom, zlato rumenim in nadvse zdravim oljčnim oljem.

Rudi je pred 10 leti posadil 100 oljčnih dreves, letos so prvič obilno obrodila. V zgodnjem popoldnevu smo končali z obiranjem. Sledilo je še presenečenje za Ruparjevo družino. Škrabčev Janez in Zdenka sta iz domačega dvorišča pripeljala enega izmed oleandrov, ki čez poletje krasijo njihovo dvorišče, da ga posadimo v spomin sodelovanja med društvom podeželskih žena in

kmetom Rudijem Ruparjem. Žena Duša je določila prostor, kjer naj bi ta lepoteč rasel. Ko smo ga posadili, se je Rudi zavezal, da ga bo pridno zalival in negoval, članice pa bomo z zanimanjem spremljale, kako bo rasel in cvetel robarski oleander v Primorju. Sledila je še bogata malica, kot se spodobi za pridne kmečke delavce.

Padal je že mrak, ko smo se odpravili na bližnjo kmetijo Trani, kjer imajo torkle, naprave za stiskanje oliv. Ogleдали smo si, kako priteka olje iz pravkar nabranih oliv.

Na kmetiji imajo tudi nasade kakijev in vinske trte.

Ko smo se založili tudi s temi dobrotami, smo se zadovoljni in lepih vtisov tega dne odpravili proti domu.

Milka Debeljak
Foto: Nastja Rupar

Prijazen dom in toplo ognjišče,
pa sreča naj vas kar največkrat obišče,
da bi jo mogli z drugimi deliti
in s prijatelji se veseliti.

Vsem občankam in občanom občine Velike Lašče
in drugim bralcem Troble želimo blagoslovljene
božične praznike ter zdravja, sreče in
medsebojnega sodelovanja
v novem letu 2018.

Društvo podeželskih žena
Velike Lašče

ZA SVOBODO SO DALI ŽIVLJENJA!

Kot vsako leto se je Društvo Zarja spominov tudi letos poklonilo spominu na padle, ustreljene in v internaciji umrle svobodoljubne Slovence ob treh obeležjih, ki predstavljajo tri centre v naši občini: na Turjaku, v Robu in v Velikih Laščah. Slovesnosti so potekale v petek, 27. oktobra, popoldne.

Letos smo v želji, da naredimo slovesnosti v obliki učne ure zgodovine, na vseh treh lokacijah brali prispevke iz zbornika o NOB. Tudi letos sta bili z nami na Turjaku Lola in Jaša Petrovič, mladi učenki OŠ Primoža Trubarja, ki sta sami izbrali poezijo za branje, v Robu in v Laščah pa smo njuno odsotnost nadomestili s partizansko pesmijo. Pohvala gre tudi vsem članom in krajanom, ki so zelo lepo poskrbeli za ureditev spominskih obeležij.

Srečo Knafelc, predsednik društva Zarja spominov

»TORNADO« NA GRADEŽU

Prav začuden smo gledali razdejanje na Zbirnem otoku na Gradežu. Moč vetra je odnesla sidrano veliko konstrukcijo nadstreška, nato pa je bila lahka pot prenašanja kontejnerjev.

Pogled proti lokostrelski shrambi športne opreme je odkril novo žrtev. Salonitna kritina, predvsem slemenjaki, niso bili kos moči vetra. Pometlo jih je v širšo okolico. Ob tem pa polomilo tudi nekaj lončene opeke.

Marljivi člani LK Turjak pri sanaciji strehe

Takoj je stekla akcija, preverili smo rezerve kritine in nabavili potrebne pripomočke, poiskali pomoč pri PGD Turjak (leste, varovanje) in se lotili popravila. Delo nam je šlo dobro od rok kljub neizkušenosti za taka višinska dela.

Pregled kritine nas je ponovno opozoril na potrebna obsežnejša sanacijska dela. Iščemo donatorja za še uporabno rabljeno kritino in donatorja za novo poletvitev. Brez tako temeljite obnove sanacija strehe ni možna.

Pozdrav turjaških lokostrelcev

PODPRITE NAŠA DRUŠTVA, KER VAS NIČ NE STANE

Društveno dogajanje je pomemben del življenja v naši občini. Veliko občanov je tudi članov občinskih društev, ki s ponosom in vnemo skrbijo, da je vsakdan v naši občini lepši, varnejši ali športno in kulturno pestrejši. In vsakdo, ki plačuje dohodnino, lahko našim društvom še dodatno pomaga, tako da jim podari do 0,5 % svoje dohodnine ... To ga nič ne stane, pomeni pa veliko.

V naši občini je 17 društev, ki jim lahko podarite del svoj dohodnine in tako pomagata pri njihovih prizadevanjih. Če se za to ne odločite, gre vaših pol odstotka nazaj v proračun. Tam vsako leto ostane več kot 4 milijone evrov neporabljenih, čeprav verjamemo, da bi jih ravno naša društva znala najbolje in najkoristneje porabiti.

Vsakdo se verjetno najprej spomni naših prostovoljnih gasilcev, ti si vedno zaslužijo našo pomoč. Ima pa najbrž vsakdo poleg gasilcev še katero svoje najljubše občinsko društvo, tudi njim

lahko podarite svoj delež – pol odstotka. Če bi radi pol odstotka razdelili med več društev, lahko storite tudi to; izberete jih lahko do največ pet.

Kako lahko darujete? Preprosto. Lahko darujete preko sistema e-Davki ali se pozanimajte pri društvihih samih. Lahko pa obiščete spletno stran dobrodelen.si. Tam vas čaka seznam vseh društev iz naše občine. Poiščete jih po poštni številki, označite jih, vpišite svoje podatke, si natisnete obrazec in ga do konca leta odnesite ali pošljite na finančni urad. Vaša odločitev velja do preklica oziroma spremembe prejemnikov. Bodite dobrodelni še letos, da bo že naslednje leto tudi zaradi vas življenje v naši občini še lepše, boljše, varnejše. Hvala.

Uroš Bonšek

*Vodja za stike z javnostmi
Center za informiranje, sodelovanje
in razvoj nevladnih organizacij*

IZBERITE MED VIŠJE KAKOVOSTI

Danes imamo potrošniki možnost nakupa različnih živil. Vse bolj smo pozorni na način pridelave in kakovost živil, ki jih uživamo. Slovenija ima zelo majhno samooskrbo s hrano in po večini smo odvisni od uvoza živil. Takšna živila so pogosto izpostavljena dolгим transportnim potem, različnim načinom skladiščenja, toploti, svetlobi, kar lahko vpliva na njihovo kakovost.

Splošno je znano, da se priporoča uživanje hrane iz domačega, lokalnega okolja, s čimer se ohranja tudi domače kmetijstvo. Pomemben del kmetijstva je tudi čebelarstvo, njegov najbolj poznani in razširjeni proizvod pa je med. V Sloveniji naravne danosti čebelarjem omogočajo pridelavo vrstnega medu, ob upoštevanju dobre čebelarke prakse pa lahko čebelar pridelava in ohrani kakovosten in varen med, takšen, kot so ga proizvedle čebele.

Čebelarji se vključujejo tudi v sheme kakovosti. Shema kakovosti pomeni opredelitev posebnih meril in zahtev glede značilnosti, postopkov pridelave ali predelave kmetijskih pridelkov ali živil. Kmetijski pridelki in izdelki, označeni z oznako ene izmed shem kakovosti, kažejo na posebnost ali višjo kakovost proizvoda. Poznamo nacionalne in evropske zaščite s pripadajočimi simboli kakovosti.

V Sloveniji na področju medu poznamo tri zaščite geografskega poimenovanja medu, priznane na evropskem nivoju, in sicer Slovenski med z zaščitenim geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški med, ki nosita zaščiteni označbo porekla. Nekateri čebelarji pa se vključujejo tudi v ekološko pridelavo medu.

Slovenski med z zaščitenim geografsko označbo se prideluje na območju celotne države Republike Slovenije. Pod tem imenom najdete akacijev, cvetlični, lipov, kostanjev, smrekov, hojev in gozdni med. Je eden od redkih zaščitenih kmetijskih pridelkov, ki ima v svojem imenu ime naše države. Prepoznate ga po prelepki na pokrovu kozarca, ki vključuje evropski simbol kakovosti in serijsko številko, ki zagotavlja sledljivost takšnega medu.

Kočevski gozdni med z zaščitenim označbo porekla se prideluje na širšem območju Kočevske. Pod tem imenom najdete gozdni,

smrekov, hojev in lipov med. Kočevski gozdni med prepoznate po enotni nalepki in prelepki, logotipu Združenja Kočevski med ter po nacionalnem in evropskem simbolu kakovosti.

Kraški med z zaščitenim označbo porekla se pridobiva na območju Krasa v Republiki Sloveniji. Pod zaščitenim imenom Kraški med najdete akacijev, cvetlični, gozdni, lipov in kostanjev med ter med divje češnje, rešeljike in žepka. Kraški med prepoznate po nalepki s serijsko številko in nacionalnim zaščitnim znakom ter po prelepki, na kateri je označen evropski simbol kakovosti.

Z nakupom medu, ki je vključen v shemo kakovosti, je potrošniku zagotovljena višja kakovost medu in natančno znano poreklo pridelave. Ves med, ki je vključen v katero izmed zaščitenih geografskih poimenovanj, je 100-odstotno proizveden v Sloveniji oz. na določenih geografskih območjih znotraj Republike Slovenije. Zagotovljena je sledljivost, med pa je izpostavljen še dodatnemu nadzoru kakovosti.

Med višje kakovosti lahko kupite pri čebelarjih, ki so vključeni v kakovostne sheme. Najdete jih na seznamu, ki je vsem prosto dostopen na novi spletni strani (www.okusi-med.si). Na tej spletni strani so na voljo tudi dodatne informacije o vseh treh shemah kakovosti.

Izberite zase in svoje bližnje le najboljše! Med višje kakovosti, pridelan v Sloveniji.

*Čebelarstva zveza Slovenije,
Javna svetovalna služba v čebelarstvu*

BREZ ČEBEL NI ŽIVLJENJA

Čebele kot opraševalke so pomembne za zagotavljanje hrane, prehranske varnosti, trajnostnega kmetijstva, biotske raznovrstnosti, za blažitev podnebnih sprememb in ohranjanje okolja.

V zadnjem obdobju so čebele vedno bolj ogrožene. Zato je Čebelarstva zveza Slovenije podala pobudo, da 20. maj postane SVETOVNI DAN ČEBEL. Pobudo je podprla Vlada Republike Slovenije, ki si prizadeva za razglasitev pobude. Podpora pobudi je septembra 2015 izrazila tudi največja mednarodna čebelarstva organizacija Apimondia, danes pa jo podpirajo vse države sveta. Na dan slovenske hrane, ki je bil letos 17. novembra 2017, je na delovnem telesu OZN – 2. odboru Generalne skupščine OZN bila potrjena resolucija o razglasitvi 20. maja za svetovni dan čebel in bila predana v formalno potrditev na Generalni skupščini OZN, ki bo predvidoma v sredini decembra.

Dragica Heric

ZDRAVJE IZ ČEBELJEGA PANJA

V organizaciji Univerze za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče – KUD Primož Trubar Velike Lašče je v sredo, 11. oktobra, v klubski sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah potekalo predavanje čebelarja Braneta Borštnika na temo Zdravje iz čebeljega panja.

Tako za tiste, ki se s čebelarstvom ukvarjajo že dalj časa, še bolj pa za tiste, ki so čebelarji začetniki ali koristijo čebelje izdelke za krepitev organizma in nasploh za svoje zdravje, je bilo predavanje več kot zanimivo in poučno. Izvedeli so marsikaj novega in predvsem koristnega za uporabo čebeljih izdelkov. Največ govora je bilo o cvetnem prahu. Znan in izkušen čebelar, ki je tudi predsednik Čebelarskega društva Velike Lašče, je najprej predstavil, kaj sploh cvetni prah je in kako nastaja. Cvetni prah ali pelod so moške oplojevalne celice rastlin cvetnic in je osnova spolnega razmnoževanja rastlin. Nastaja v štirih podolgovatih pelodnih vrečkah – prašnici, ki je spodnji del cvetnega organa prašnika. Ko se prašnica popolnoma odpre na prašnikovo površino, se sprostijo milijone pelodnih zrn. V cvetu jabolka je 100.000 pelodnih zrn, v cvetu leske pa kar 1.000.000 pelodnih zrn.

S pomočjo fotografij na diaprojekciji je Brane Borštnik razložil, kako je videti cvet in kaj vse ga sestavlja. Pelodna zrna so večinoma kroglaste ali jajčaste oblike in merijo od 2 do 250 µm. Vsako zrno je obdano z zunanjo steno (eksina), ki je iz sporopolenina (odporna snov) in notranje stene (intina). Oblika, velikost, še posebej pa struktura na površini zrn so tako značilne, da po njih razlikujemo pelod posameznih družin, rodov in tudi vrst rastlin. Pelodna zrna so tako različnih vrst barv in velikosti.

Žužkocvetke vabijo z barvitimi cvetovi in opojnim vonjem. Ko čebela sede na cvet, cvetni prah pokrije celo njeno telo. Pri nekaterih cvetovih morajo čebele celo pregrizniti prašnice, pri nekaterih se pri nabiranju nektarja prah zlahka prime na dlačice, pri nekaterih pa si morajo pri nabiranju pomagati s čeljustmi in sprednjimi nogami. Nabrana zrnca med seboj lepijo s slino, nektarjem ali medom iz medenega želodčka. Pri tem cvetni prah obogatijo s svojimi encimi. Med letom se očistijo, tako da cvetni prah s pomočjo glavnička in stiskalnice spravijo v košek. Tako cvetni prah oziroma obnožnino prinesejo v panj. V panju ga odložijo v celice satja, vendar ga napolnijo le do dveh tretjin. Do vrha jih nato napolnijo z medom, s čimer preprečijo kvarjenje. Ker do njega ne more kisik, začne fermentirati. Razvijejo se bakterije, ki izločajo mlečno kislino, ta je značilna sestavina skladiščnega cvetnega prahu v satju.

Organoleptične lastnosti cvetnega prahu

Glede na botanični izvor je cvetni prah lahko istovrsten (monofloren) ali raznovrsten (polifloren). Njegova barva je lahko rjava, rumena, oranžna, zelena, siva, črna, bela.

Njegov zunanji videz je v obliki sipke zrnate mase in ima značilen vonj za cvetni prah (ne sme biti kiselkast) in značilen okus po zdravilih (npr. Bkompleks).

Med vsakim letom čebela prinese od 16 do 24 miligramov cvetnega prahu, to je približno od 3 do 4 milijone zrn, kar predstavlja desetino njene teže. Če med letom izgubi eno kroglico, mora takoj odvreči še eno iz druge noge, da lahko leti. Na enem izletu čebele nabirajo surovino samo na eni rastlini, lahko več dni zapored. Ko nabirajo nektar, izletijo od 20- do 40-krat na dan, ko nabirajo cvetni prah, pa samo nekajkrat na

dan. Na panjih so narejeni zunanji smukalniki cvetnega prahu, a je odvzem cvetnega prahu iz visoke podnice enostaven za čebelarja in čebelam prijazen. Tudi to je Brane Borštnik udeležencem pokazal na fotografijah.

Hranilna vrednost cvetnega prahu

Vsi čebelarji vedo, da je cvetni prah ključna sestavina zdrave prehrane čebelje družine. Med vsebuje ogljikove hidrate, cvetni prah pa proteine. Čebelja družina porabi letno od 30 do 50 kg prahu. Vsaka ličinka za svoj razvoj do bube porabi okrog 100 mg cvetnega prahu. Brez cvetnega prahu ne morejo hraniti zalege niti izločati voska. Velike količine ga porabijo v prvih dneh življenja, največ pri starosti pet dni. Nujno je potreben pri razvoju krmilnih (goltnih) žlez, ki izločajo matični mleček. Troti, ki v prvih sedmih dneh ne dobijo dovolj cvetnega prahu, ne izdelujejo dovolj sperme. V jeseni je nujno potreben za ustvarjanje maščobnih zalog in beljakovin za prezimovanje.

Zrno cvetnega prahu je kot biološka celota in vsebuje vse, kar je organizmu potrebno za preživetje, to je okoli 25 % beljakovin, najmanj 18 aminokislin (arginin, histidin, izolevcin, lizin, metionin), veliko vitaminov (skupine B, A), flavonoidov, etakaretonov, okoli 28 mineralov, 11 encimov, 14 koristnih maščobnih kislin, 11 vrst sladkorjev, antibiotične snovi in še neraziskane snovi. Ugotovili so, da 100 g cvetnega prahu vsebuje toliko aminokislin kot 500 g govedine ali 7 jajc in da 30 g peloda popolnoma zadostuje za pokrivanje dnevne potrebe po esencialnih beljakovinah pri odraslem človeku.

Apiterapevtski učinki cvetnega prahu

Uživanje svežega cvetnega prahu izboljša imunski sistem, zniža raven holesterola, zavira razvoj rakavih bolezni in sklepnih vnetij, pozitivno deluje na okvarjene jetrne celice (pri kroničnih alkoholikih), zmanjša stranske učinke kemoterapije, zmanjšuje se zlepljenje krvnih ploščic in s tem možnost nastanka krvnih strdkov v žilah, hitreje se izboljša anemija, saj pelod spodbuja nastajanje rdečih krvničk in hemoglobina,

zmanjša imunski odziv pri alergijah (tudi na čebelji pik), pomaga dializnim bolnikom, zmanjšuje sklerozo možganskih žil, deluje antioksidativno, saj preprečuje delovanje škodljivih prostih radikalov in s tem zavira razvoj številnih bolezni in ima antibiotsko moč s posebnim učinkom na črevesne bakterije, to je na *Bacile coli*, *salmonelle* in *proteus*. Uživanje cvetnega prahu se priporoča pri obolenju prostate. Odrasli človek lahko dnevno zaužije 20 g cvetnega prahu, kar zadosti vsem potrebam po aminokislinah. Cvetni prah uživamo najbolje na tešče s čajem ali drugo tekočino. Preventivno ga jemljemo dvakrat dnevno po tri mesece v letu. Priporočamo jemanje v začetku jeseni in ob koncu zime. Pri zdravljenju ga jemljemo od 30 do 40 g na dan 3 krat dnevno pred jedjo. Če ga težje prenašamo na tešče, priporočamo uživanje z jogurtom, sadnimi sokovi, mlekom, medenimi napitki, mlačnim ali hladnim čajem. Cvetni prah zelo priporočamo rekonvalescentom in starejšim ljudem za boljše počutje. Svež cvetni prah hranimo v zamrzovalniku, kjer lahko ostane do 3 let, za sprotno porabo pa je cvetni prah v hladilniku.

Med

Med vsebuje ogljikove hidrate, glukozo in fruktozo (skupaj 85–95 %), saharozo, maltozo, koibiozo, izomaltozo ..., kisline (jabolčno, jantarno, citrsko, vinsko, ocatno, oksalno, masleno, mlečno, mravljično ... – v 1 kg medu ne sme biti več kot 40 meq prostih kislin), beljakovine, aminokisline (PROLIN – pomemben za ugotavljanje ponarejenosti medu) in hidroksimetil furfural (HMF). Med vsebuje aromatične snovi, mineralne snovi in vitamine, naravne strupe, mikroorganizme, kvasovke in nečistoče.

Zdravilni učinek medu so poznali že od nekdaj, le da so včasih mislili, da je premočan in pretežek za želodec (še posebej za otroke in mladino – priporočali so ga predvsem starejšim, ker učinkovito obnavlja celice). Sodobna uporaba medu pa je te trditve ovrgla, saj so znani primeri, ko so se dojenčki oz. tisti otroci, ki so bili šibkega razvoja in rasti, krepili (pri pomanjkanju) skoraj izključno z medom.

Med lahko uporabimo skoraj pri vseh težavah: pri boleznih in težavah z dihalni, pri slabi prebavi, nizkem pritisku, slabokrvnosti, šibkem krvnem obtoku in za krepitev in razstrupitev; med namreč raztaplja, čisti kri in spodbuja njeno nastajanje, ugodno deluje na presnovo, uravnava vsebnost belih in rdečih krvničk, večja odpornost in krepi.

Med vsebuje veliko učinkovin, ki se s kuhanjem in celo s segrevanjem (več kot 45 stopinj) uničijo, tako da ga vedno dodamo v čaj nazadnje. Malokdo ve, da je med tudi dobro razkužilo in ga lahko uporabimo tudi na ranah, poškodbah ipd. Z njim zdravimo celo mozoljavost.

Različne vrste medu za različne težave

Kostanjev med uporabljamo pri ranah, v kozmetiki, za pospeševanje prebave, za boljše delovanje jeter in pri kroničnih vnetjih želodca. Sivkin ali žajbljev med uporabljamo za razkuževanje. Cvetlični med je dober za srce in ožilje. Lipov med uporabljamo pri prehladnih obolenjih in težavah z dihalni, prav tako sta primerna sivkin in žajbljev med. Za večerni napitek si bomo izbrali cvetlični, kostanjev ali lipov med. Slednji se priporoča tudi za lajšanje prehladnih obolenj. Za okrepitev organizma in imunskega sistema bomo uporabili gozdni, smrekov, hojin ali cvetlični med. Mlačen čaj, ki smo ga pripravili otrokom, pa bomo osladili z gozdnim ali s cvetličnim medom. Med navadno uživamo kot namaz na kruh, lahko kot dodatek v mlačnem čaju – zelo koristen krepilni napitek pa si pripravimo

tako, da sok od ene do dveh limon razredčimo s toplo ali mlačno vodo in ga obogatimo z žličko ali dvema medu. To počnimo od 1 tedna do 1 meseca enkrat dnevno ali čim pogosteje, če nas je napadel kakšen virus.

Tudi če se zdravimo s „konkretnejšimi“ zdravili, lahko z medom in zdravilnimi zelišči nadaljujemo in jih uživamo vzporedno, razen če nam seveda zdravnik to odsvetuje.

Dobra kura za obnavljanje organizma, krepitev odpornosti in za boljšo koncentracijo je tudi napitek, ki ga spijemo vsak dan pol ure pred kosilom oz. glavnim obrokom, pripravimo pa si ga tako, da košček kvasa zmešamo z žličko jogurta, kefirja ali kislega mleka in dodamo žličko medu. Kuro izvajamo od 1 krat do 2-krat letno, spomladi in/ali jeseni.

Nekaj nasvetov uporabe medenih izdelkov

Medov obkladek je zelo koristen tudi pri opeklinah, oparinah in sončnih opeklinah; tovrstne poškodbe, ki jih takoj namažemo z medom (lahko ga razredčimo z vodo ali mlekom), se celijo brez brazgotin in ne delajo mehurjev. Medov obkladek lahko uporabimo celo na ranah. Ureznino, kolikor se da, speremo pod tekočo vodo, potem namažemo z medom in povijemo. Med bo poskrbel za čim hitrejše celjenje rane. Prav tako si mozolj, ki je začel cveteti, namažemo z medom in to ponovimo nekajkrat. Med bo izlekel gnoj oz. maščobo in mozolj se bo posušil.

Včasih so grgrali toplo vodo ali čaj z medom za lepši glas.

Propolis

Znani biološki učinki propolisa so, da zmanjšuje bolečine, deluje protivnetno, zavira rast bakterij, uničuje nekatere bakterije, zatira glivice, zavira rast virusov ali jih uniči, izniči ali zmanjša škodljive posledice prostih radikalov in uniči rakaste celice.

Matični mleček je dober ob slabokrvnosti, pri diabetesu, arteriosklerozi, kronični bolezni pljuč, pri težavah z ledvicami, pri boleznih dihalnih poti, krvavitvah v želodcu, slabi telesni odpornosti, revmatskem artritisu, pomanjkanju hormonov, pri težavah v klimakteriju, starostni oslabelosti in raku.

Cvetni prah v visoki podnici AŽ panja

Dragica Heric

11. POKAL RIBNICE V PLAVANJU

V ribniškem športnem centru se je v soboto, 21. 10. 2017, odvijal že tradicionalni 11. POKAL RIBNICE. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 299 plavalcev in plavalk iz 17 slovenskih plavalnih klubov.

Ribnico je letos zastopalo skupno 38 tekmovalcev, in sicer 21 deklet in 16 fantov, starih od 8 do 13 let. Veliko število osebnih rekordov in dobro vzdušje med plavalci in trenerji je letos krasilo ribniško plavalno tekmo. Zasluga za to gre predvsem staršem plavalcev in plavalk, ki so s svojim prostovoljnim delom in podporo poskrbeli za odlično izvedbo tekmovanja, svoj delež pa so dodali tudi starejši ribniški plavalci s peko palačink za vse obiskovalce in tekmovalce. V ribniški ekipi sta sodelovala tudi **Laščana Maks Kastigar in Hana Starc.**

Enajstletni Maks je osvojil drugo mesto na 50 m hrbtno in tretje mesto na 50 m prosto, četrto mesto na 50 m delfin in 5. mesto na 50 m prsno. Z dobrimi nastopi v predtekmovanjih si je priplaval finalni nastop na 100 m mešano in tam osvojil končno 3. mesto ter dokazal, da sodi med najboljše plavalce v kategoriji mlajših dečkov v Sloveniji.

Hana je nastopila v kategoriji deklet, starih 11 let, in za malo zgrešila stopničke na 100 m prsno. Osvojila je odlično 4. mesto. Na 100 m prosto je osvojila 10. mesto, na 100 m delfin 13. mesto in na 100 m hrbtno 14. mesto.

Na 11. Pokalu Ribnice smo letos premierno videli tudi štafete 4-krat 50 m mešano v kategorijah mlajših dečkov in deklic ter dečkov in deklic. Za štafeto sta lahko nastopila dva fanta in dve dekleti v kakršnem koli vrstnem redu. Izredno zanimivi boji in menjave v vodstvu so na koncu prinesle dvojno slavo plavalcem PK Ljubljana. Ribničani so pri mlajših dečkih in mlajših deklicah osvojili odlično drugo mesto med 20 štafetami v postavi Mitja Turk, Olja Radivojevič, Marta Arko in Laščan Maks Kastigar. Pri dečkih in deklicah smo Ribničani v postavi Maja Levstek, Klemen Topolnik, Filip Čirovič in Laščanka Hana Starc le za malo zgrešili stopničke in zasedli končno 5. mesto.

*Miha Koren
Foto: Sretko Čirovič*

REKREATIVNO PLAVANJE ZA ODRASLE V RIBNICI

Termini za odrasle so:
PONEDELJEK IN SREDA: 21.00 (nadaljevalna skupina),
PONEDELJEK: 20.00 (začetna skupina),
SREDA: 20.00 (nadaljevalna skupina).
 Lep plavalni pozdrav.

Vpis bo potekal po e-pošti ali telefonu (040/550-845).

Dolores Arko

22. OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU

V soboto, 2. septembra, smo na Cereji v Velikih Laščah organizirali turnir za najboljši lopar naše občine. Rekreativno igranje tenisa je v zelo velikem porastu. Prijavilo se je veliko novih tekmovalcev, ti so letošnjo sezono pričeli z intenzivnimi treningi.

Čestitamo vsem tekmovalcem, ki ste se udeležili turnirja. Vse, ki se prvenstva niste mogli udeležiti, vabimo že naslednje leto.

Rezultati (moški posamezno):

1. Marko Žužek
2. Matevž Žužek
3. Tone Žužek

Stanka Hren

TENIŠKA PIRAMIDA 2017

Na Cereji smo letošnjo teniško sezono pričeli že meseca aprila in jo zaključili v prvi tretjini novembra.

TENIŠKA PIRAMIDA CEREJA 2017

Takoj na začetku smo pričeli s tekmovanjem v teniški piramidi. Sodelovalo je 30 igralcev, večina domačih, nekaj pa tudi iz sosednjih občin. Tekmovanje je bilo zelo kakovostno. Nobeden od igralcev se tudi ni poškodoval. Zabeležili smo le nekaj bolniških odsotnosti. Za osvojitev vrha sta bili potrebni posebna teniška taktika in stopnjevanje forme. V letošnjem letu so igralci uporabljali tudi novo spletno aplikacijo, ki je omogočila dostop do pregleda vseh možnih tekem v vsakem trenutku in seveda izzivanje nasprotnikov.

Na naši spletni strani www.villa-cereja.si (Teniška Piramida 2017) ste lahko tekmovanje spremljali tudi vsi drugi ljubitelji tenisa.

Že naslednjo sezono se nam lahko pridružite tudi v igri.

Naslov zmagovalca teniške piramide 2017 je osvojil Sebastijan Pogorelec, drugo mesto Aleš Fajdiga in tretje Borut Mlakar. Na zaključnem »masters turnirju« 21. 10. 2017 je zmagal Aleš Fajdiga, drugo mesto je zasedel Sebastijan Pogorelec in tretje Sebastijan Miše.

Vsem igralcem in tekmovalcem letošnje sezone se zahvaljujem za obisk, čestitam za osvojena mesta in jim želim uspešno zimsko sezono.

Stanka Hren

26. 10. 2017 – S KOLESOM OD TRUBARJA DO BOHORIČA IN DALMATINA

Številni kulturni dogodki, ki so posvečeni 500. obletnici protestantizma, so nas na Osnovni šoli Jurija Dalmatina v Krškem spodbudili, da pripravimo športno-rekreativno prireditev. Dogodek smo povezali z osrednjo slovesnostjo ob 500. obletnici protestantizma v krškem kulturnem domu.

Tako smo se v četrtek, 26. 10. 2017, zbrali pred Osnovno šolo Jurija Dalmatina Krško in se s kombiji odpeljali na Rašico. Pred Trubarjevo domačijo so nas pričakali predstavniki občine Velike Lašče in muzeja. Navdušeni so bili nad našo idejo in podpisali smo listino o sodelovanju med občinama Velike Lašče in Krško. Dogovorili smo se tudi o sodelovanju osnovnih šol Primoža Trubarja Velike Lašče in Jurija Dalmatina Krško. Po krajši pripravi in pregledu koles smo začeli s kolesarjenjem skozi Ponikve, Predstruge, Cesto in Zdensko vas. Po daljšem vzponu je nato sledil spust v vas Krka. Tu smo po krajšem počitku nadaljevali ob reki Krki skozi Gabrovčec, Velike Lese, Marinčo vas, Fužine, Zagradec, Breg, Male Reberce, Poljane, Prapreče v Žužemberk. Na osnovni šoli nas je ravnateljica sprejela in nam predstavila zanimivosti doline ob reki Krki. Sledila je malica in krajši počitek na igrišču osnovne šole. Nadaljevali smo skozi Dvor, Sotesko, Gaberje, Gorenje v Stražo. Z zadovoljstvom smo ugotavljali, da smo premagali že skoraj polovico poti. Tempo vožnje je bil zelo hiter, ampak zelo dobro pripravljeni učenci so ga z lahkoto premagovali. Na počitku smo se dogovorili, kako bomo kolesarili skozi Novo mesto. Ob velikem avtomobilskem prometu smo se zelo dobro posluževali kolesarskih stez in hitro smo prikolesarili do Osnovne šole Otočec, kjer smo imeli kosilo.

Sledila je vožnja do gradu Otočec, kjer smo se pred zadnjo tretjino poti še malo odpočili. Zadnji del smo nadaljevali skozi Kronovo, Družinsko vas, Drago, Stranje Dobravo, Čučjo Mlako, Hrvaški Brod, Zameško, Smednik, Zaloke, Veliko vas, Leskovec v Krško.

Po 95 km smo s kolesarjenjem zaključili pri Osnovni šoli Jurija Dalmatina. S ponosom smo ugotavljali, da smo premagali kar zahtevno kolesarsko pot, ki nam ni predstavljala večjih problemov. Številne rekreativne prireditve, ki jih organiziramo na naši osnovni šoli z učenci, pa kažejo, da smo na pravi poti, saj na ta način predstavljamo učencem pomembne oblike športne rekreacije, ki jih bodo morda že zdaj vzljubili in ohranili za svojo življenjsko dejavnost.

Na kolesarjenju sta za varnost skrbela dva policista s Policije Krško, medicinska sestra z Urgence Krško, serviser za kolesa, hišnik, ki nas je spremljal v kombiju, in učitelj športne vzgoje. Po kratkem počitku smo se udeležili še proslave, posvečene 500. obletnici protestantizma v krškem kulturnem domu, kjer smo županu Miranu Stanku izročili listino o sodelovanju med Občino Velike Lašče in Občino Krško.

*Vodja kolesarjenja: Anton Zakšek
OŠ Jurija Dalmatina Krško*

Nekaj utrinkov s sprejema mladih kolesarjev na Trubarjevi domačiji na Rašici

Na Trubarjevi domačiji sta kolesarje sprejeli predstavnici Občine Velike Lašče Nika Perovšek in Barbara Pečnik. Na sliki Barbara Pečnik izroča podpisano spominsko listino Antonu Zakšku, vodji kolesarjenja.

Kolesarji gredo proti štartu.

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS je 23. 6. 2017 na svoji spletni strani in v Uradnem listu RS št. 31/17 objavil

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE ŠOLNIN ZA DVIG IZOBRAZBENE RAVNI (235. JAVNI RAZPIS).

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje stroškov izobraževanja posameznikom za naslednje zaključene izobraževalne programe oziroma za opravljene izpite v Republiki Sloveniji:

- programi nižjega poklicnega izobraževanja (NPI),
- programi srednjega poklicnega izobraževanja (SPI),
- programi srednjega strokovnega oziroma tehniškega izobraževanja (SSI),
- programi poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI),
- programi gimnazije in opravljanja splošne mature,
- maturitetni tečaj,
- poklicni tečaji (PT),
- mojstrski izpiti,
- delovodski in poslovodski izpiti.

Do sofinanciranja šolnin so upravičeni posamezniki:

- ki so pred programom, za katerega uveljavljajo šolnino na tem javnem razpisu, imeli zaključeno največ srednjo poklicno izobrazbo ali manj;
- ki bodo pred oddajo vloge zaključili izobraževalni program (do 31. 8. 2018);
- ki so poravnali šolnino od 1. 1. 2014 do 31. 8. 2018:
 - a) za programe od a. do g. za šolska leta od 2014/2015 do 2017/2018,
 - b) za programe od h. do i., razpisane za obdobje od 2014 do 2018.

Prednost pri uvrstitvi v sofinanciranje šolnin imajo tisti posamezniki, ki so imeli pred programom, za katerega uveljavljajo šolnino na tem javnem razpisu, zaključeno največ osnovnošolsko izobrazbo, in/ali so ob vključitvi v program, za katerega uveljavljajo stroške šolnin, bili stari več kot 45 let.

Kot šolnina se razumejo stroški posameznika za zaključeno izobraževanje, vključno z vpisnino, po programih. Prijavitelj lahko uveljavlja šolnino za programe iz predmeta javnega razpisa, plačano znotraj obdobja od 1. 1. 2014 do vključno 31. 8. 2018.

Vloge bo sklad sprejemal od dneva objave javnega razpisa dalje do porabe sredstev oziroma do 7. 9. 2018. Celotna objava javnega razpisa ter vlogo najdete na spletni strani sklada - www.sklad-kadri.si.

Za več informacij se lahko obrnete na spletno stran sklada www.sklad-kadri.si, elektronski naslov info@sklad-kadri.si ali na telefonsko št. 01 43 41 081 v času uradnih ur.

VARSTVO PRI DELU V VELIKIH LAŠČAH

Termin: torek, 23. januar 2018, ob 16. uri, v klubski sobi Levstikovega doma v Velikih Laščah.

Prijave in informacije: Andrej Stritar, tel.: 01/788 19 77 ali po e-pošti: andrej.stritar@siol.net

Prosim tudi za navedbo dejavnosti. Tečaj s preizkusom znanja traja 3 šolske ure.

Cena (brez 22 % DDV): 21,00 EUR. Za člane Območne obrtne zbornice Ljubljana Vič, ki plačujejo dodatno članarino, je po sklepu upravnega odbora brezplačno. Za zaposlene, ki jim plačuje Zavod za izobraževanje delavcev, ta krije osnovne stroške izobraževanja, ne krije pa stroškov DDV, zato ga poravnate sami.

Društvo podjetnikov in zasebnih obrtnikov Velike Lašče

JESEN

Jesensko listje, zarja v večeru zahoda, gozdno površino prekriva. Narava kaže čas zrelosti. Prelivanje barv, od nežno rumene do cinober rdeče. Vsako drevo v svojem barvnem otenku razveseljuje dobre poznavalce drevesnih vrst.

Slana in dež namečeta pod kostanje prve plodove, neverjetno hranljive in sladke. Na gozdnih tleh se konec avgusta zagledamo v ajdovčke in jesenske jurčke, čvrste in kompaktne. Za končnico še štorovke za vlaganje ali dobro juho.

V sadovnjakih obiramo sadje. Včasih so ga ogromno sušili v krušnih pečeh. Nič nima boljšega okusa kot krhljevka iz zrelih sadežev jabolok, hrušk in sliv. Ob robovih gozda nabiramo šipek, ga posušimo in stremo. Zakladov v naravi je obilo, zato ji prizanesimo, kajti ona nas ohranja!

JNovak

Priložnost za rokodelce v okviru projekta sodelovanja:

Zgodbe rok in krajev

LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe (v nadaljevanju LAS PPD) se zaveda pomena rokodelstva kot dela narodne identitete in kulturne dediščine, a tudi tega, da je rokodelstvo lahko dobra poslovna priložnost. LAS PPD, ki združuje občine Dobropolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče se je zato odločil, da pristopi v projekt sodelovanja Zgodbe rok in krajev kot partner, v katerem sodeluje še 10 ostalih Lokalnih akcijskih skupin, ki vključujejo skupaj več kot 60 občin po Sloveniji.

Ena izmed aktivnosti projekta je popis rokodelcev s statusom in tistih potencialnih rokodelcev, ki se za ta korak še odločajo. Enotna baza (ki trenutno ne obstaja) z vsemi podatki rokodelcev je osnova za nadaljnje povezovanje, srečanja, delo, sodelovanje ter vključevanje v mreže rokodelcev. Temeljni del projekta so tudi aktivnosti, ki nudijo različne oblike izobraževanja. Rokodelci dobijo nova znanja za razvoj izdelkov, veščine javnega nastopanja in osebnega komuniciranja, urejanja stojnic, promocijo in prodajo izdelkov itd.

LAS PPD, katerega vodilni partner je RC Kočevje Ribnica, d. o. o., bo v sodelovanju z Območno obrtno podjetniško zbornico Ribnica in Rokodelskim centrom Ribnica v začetku decembra 2017 izvedel že prve aktivnosti v okviru projekta, in sicer predavanje o poslovnem sistemu za rokodelce,

predavanje o pomenu certifikata Art&Craft in seminar o temeljnih kompetencah rokodelcev. Na omenjenih aktivnostih bodo rokodelci in ostala zainteresirana javnost spoznali pravnoorganizacijske oblike rokodelca (s. p., d. o. o., ODD), pomen certifikata Art&Craft in sistem ocenjevanja Komisije DUO na OZS ter temeljne kompetence (znanje, sposobnosti, veščine), ki jih mora rokodelec imeti ali poznati za uspešno in učinkovito izvedbo dela. Projekt se bo nadaljeval v letu 2018.

Vabimo rokodelce z območja LAS PPD, da se vključijo v projekt in prepoznajo priložnost za povezovanje in možnost za lastni razvoj ter razvoj in položaj rokodelstva v Sloveniji. Za več informacij o projektu, za sodelovanje v popisu, o predvidenih terminih omenjenih aktivnosti nam pišite na info@las-ppd.si ali nas spremljajte na spletni strani LAS PPD: www.las-ppd.si. Pustite nam kontakt (elektronski naslov ali telefonsko številko), stopite v stik z Območno obrtno-podjetniško zbornico Ribnica (ooz.ribnica@ozs.si), Rokodelskim centrom Ribnica (info@rokodelskicenter-ribnica.si) ali RC Kočevje Ribnica, d. o. o. (info@las-ppd.si) in sproti vas bomo obveščali o predvidenih aktivnostih.

RC Kočevje Ribnica, d. o. o.

NOVO!!!
PIZZE
PO ORIGINALNEM
ITALIJANSKEM RECEPTU

25. DECEMBER
BOŽIČNO POHODNA
ZABAVA Z DJ-jem

SPREJEMAMO NAROČILA ZA:
-NOVOLETNE POGOSTITVE
-ROJSTNODNEVNE ZABAVE
-KOSILA PO NAROČILU

MALICE
OD 10.00 DO 14.00
4,90 €

PIZZERIA
ADAM
PONIKVE

Tel.: 01/7807-430, www.pizzeria-adam.si

Želimo vam prijetne božične in novoletne praznike ter srečno v novem letu 2018!

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče,
dedek in pradedek

BORIS KAVŠEK

Iz Velikih Lašč

Iskrena zahvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti,
prav tako tistim, ki ste se na kakršen koli način poslovili od njega
in nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Zakrajšek, gospodu
župniku, pevcem ter društvu »Zarja spominov« za svečanost ob
slovesu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil

VILKO CIMPERMAN

Vrh 3

(7. 1. 1934 – 10. 9. 2017)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem
in sosedom za izrečena sožalja, za podarjeno cvetje in sveče.
Posebna zahvala g. župniku Antonu Dobrovoljcu za lep poslovilni
obred. Zahvala tudi pogrebni zavodu Zakrajšek za vso
organizacijo in pevcem s Sv. Gregorja.
Zahvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.*

(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

v 78. letu se je od nas poslovila naša draga mama, babica,
prababica, sestra in teta

DANIJELA FRANČIŠKA VRH

(16. 7. 1940 – 21. 10. 2017)

iz Črnega Potoka pri Velikih Laščah

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za
izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče.

Zahvala Pogrebni zavodu Zakrajšek za ureditev pogreba,
pevcem za zapete pesmi in trobentaču za zaigrano Tišino.
Še posebno se za slavnosti del pogrebne slovesnosti zahvaljujemo
Lovski družini Velike Lašče.

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

*Bolečina da se skriti
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le moje mamice nihče
ne more več vrniti.*

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustila draga mamica, babica, tašča in sestra

TONČKA ADAMIČ

(4. 1. 1951 – 15. 10. 2017)

iz Zlatega Repa

Ob smrti drage mame Tončke se zahvaljujem vsem, ki ste jo v
času njene bolezni priporočali v molitvi in ji na kakršen koli način
polepšali zadnje dni.

ZAHVALA župniku Andreju za lepo opravljeno pogrebno
slovesnost, našim slemenskim pevcem, gasilcem iz Škrlovice,
pogrebni zavodu Zakrajšek, Sandiju Virantu, kolektivu
kmetijske zadruge Velike Lašče in vsem, ki ste se poslovili od moje
mame, zanjo molili in jo pospremili na zadnji poti.

ZAHVALA vsem za darovane svete maše, cvetje, sveče in sosedom
za vso pomoč.

Sabina z družino

Spoštovane občanke in občani!
 Želimo vam, da prihajajoče praznike preživite v toplini vaših domačih, s čarobnostjo, ki jo prinaša božič in enotnostjo, na katero spominja naš praznik neodvisnosti.
 Upamo, da se z vami srečamo in poveselimo ob prijetnih praznovanjih, v teh dneh organiziranih po naši občini.
 Vaš odbor SMC Velike Lašče

SLS
 Slovenska ljudska stranka

OBČINSKI ODBOR VELIKE LAŠČE

Naj se mir božične noči razširi na vse nas in v naše domove.
 Nebeško dete naj obilno blagoslovi vsa naša dela, naša hrepenenja in naša pričakovanja.

Radostni praznujmo božične praznike!

Vsem občankam in občanom, bralkam in bralcem Troble želimo obilo zdravja, uspehov in božjega blagoslova v novem letu 2018.

Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti.

*Občinski odbor Slovenske ljudske stranke
 Velike Lašče*

Želimo vam blagoslovljene
 božične praznike in vse dobro
 v prihajajočem letu.

V upanju na boljše čase
 ponosno praznujmo dan
 samostojnosti in enotnosti.

N.Si

Srečno

Občinski odbor Nove Slovenije Velike Lašče

SD

Vsaka beseda, vsak pogled,
 vsako dejanje in vsak nasmeh
 lahko prinese srečo drugim ljudem.
 Vsak trenutek je lahko nov začetek.

Vesele praznike in srečno v letu 2018.

OBČINSKA ORGANIZACIJA
**SOCIALNIH DEMOKRATOV
 VELIKE LAŠČE**

SDS

*Vsaka beseda, vsak pogled,
 vsako dejanje in vsak nasmeh
 lahko prinesejo srečo drugim ljudem.
 Vsak trenutek je lahko nov začetek.*

Občankam in občanom občine Velike Lašče
 želimo mirne in radosti polne
božične praznike.

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti,
 26. decembru, pa vam iskreno čestitamo.

Novo leto 2018
 naj bo zdravo, uspešno in zadovoljno.

Slovenska demokratska stranka
 Občinski odbor Velike Lašče

VRHUNSKI TELEFONI

PRAZNIČNE CENE

**DO 200 €
BON ZA NAKUP
TELEFONA**

HUAWEI P10

NAMESTO
~~10,75 €~~
NA MESEC

SAMO
8,66 €
NA MESEC

Z BONOM 200 € V PAKETU NAJVEČ

SAMSUNG A5

NAMESTO
~~14,91 €~~
NA MESEC

SAMO
10,83 €
NA MESEC

Z BONOM 100 € V PAKETU ŠE VEČ

LG K10

NAMESTO
~~4,91 €~~
NA MESEC

SAMO
2,83 €
NA MESEC

Z BONOM 100 € V PAKETU ŠE VEČ

NOKIA 5

NAMESTO
~~5,91 €~~
NA MESEC

SAMO
3,83 €
NA MESEC

Z BONOM 100 € V PAKETU ŠE VEČ

Pooblaščen prodajalec: Telemach Ribnica, Škrabčev trg 16, 1310 Ribnica, Tel: 070 321 444
Delovni čas: pon-pet: 09:00 - 12:00 in 14:00 - 19:00 sob: 08:00 - 12:00 ned: /

Ponudba velja za izbrane modele telefonov ob sklenitvi ali podalšanju naročniškega razmerja za paketa ŠE VEČ in NAJVEČ ob hkratni sklenitvi dogovora za obročni nakup telefona z vezavo 24 mesecev. Višina popusta v obliki bona je odvisna od izbranega paketa storitev. Bon za popust do 100 EUR in bon za popust do 200 EUR je mogoče izkoristiti na način, da za plačilo telefona ostane najmanj 1,00 EUR. Preostanek bona za popust se ne izplača in se ne prenaša. Ponudba velja do 31.12.2017 ali razprodaje zalog, kar koli nastopi prej. Razlika med akcijsko in redno ceno telefona se vključuje v prejeeto ugodnost ob vezavi. Za prodajo na obroke veljajo Splošni pogoji za prodajo mobilnih terminalov in sorodne opreme na obroke. Naročnik je dolžan prvi obrok kupnine za telefon plačati sočasno s sklenitvijo dogovora za obročni nakup. Nekateri telefoni morda ne bodo na voljo na vseh prodajnih mestih. Za pakete skupine VEČ veljajo Posebni pogoji naročniških paketov VEČ, ki vsebujejo pravila primerne uporabe in med drugim po porabi v paket vključenih količin prenosa podatkov v Sloveniji določajo znižanje hitrosti na največ 64 kbps. Vključene storitve ne obsegajo klicev na posebne in komercialne številke ali v tujino ali pošiljanja sporočil SMS/MMS v donatorske ali komercialne namene. Mesečna naročnina za naročniške pakete skupine VEČ za naročnike Telemachovih fiksnih storitev je mesečna naročnina z upoštevanjem popustov, ki od sklenitve ustreznega dogovora za popust z vezavo 24 mesecev velja za naročnike fiksnih storitev Telemacha in največ 4 naročnike paketov skupine VEČ. Cena priključnine je 12 EUR, cena spremembe naročniškega paketa je 19,90 EUR. Slike so simbolične. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Vse cene vključujejo DDV. Pred nakupom in sklenitvijo naročniškega razmerja se o ponudbi poiznite na www.telemach.si, na prodajnih mestih Telemacha ali na telefonski številki 080 22 88.

telemach mob.

Rašica 81, 1315 Velike Lašče
GSM: 031-883-100
e-pošta: jernej@knk.si
internet: www.knk.si

KLIMATSKE NAPRAVE

Mitsubishi Electric in
ostalih proizvajalcev...

www.knk.si

TOPLLOTNE ČRPALKE

**NAJCENEJŠI IN
NAJBOLJ UDOBEN
NAČIN OGREVANJA!!!**

Za radiatorsko ali talno ogrevanje ter za
pripravo tople sanitarne vode - gretje pri
zunanjih temperaturah tudi do -28 °C.

**Na voljo so nepovratne subvencije
Eko sklada – 1.000,00 EUR**

Ahčin Mont

- MONTAŽA KUHINJ
- MONTAŽA SPALNIC
- MONTAŽA POHIŠTVA
- VGRADNJA BELE TEHNIKE
- POPRAVILO POHIŠTVA

GAŠPER AHČIN S.P.
VELIKE LAŠČE

031/599-587

AHCIN.MONT@GMAIL.COM

GOLOB TOMISLAV, s. p.

Prevozi, storitve s tgm, posredništvo
in geodetske storitve,
ŠKRILJE 52, 1292 IG

IŠČE:

- **VOZNIKA TOVORNEGA VOZILA (C in E kat.)** z izkušnjami,
 - **VODOVODARJA** za zunanje inštalacije,
 - **DELAVCA ZA ZIDARSKA in GRADBENA DELA.**
- Zainteresirani pokličite na 041/643-809.**

*Zdravja, sreče in
veselja polnih dni
v Novem letu želi ...*

KNUT

ŠVEDSKE TOPLLOTNE ČRPALKE

TOPLLOTNA ČRPALKA

NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5

PRIJATELJI V
MRZLI ZIMI
ŠVEDSKI KAMINI
Contura

- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

www.knut.si | 01/788 99 16

Optika Aleksandra

Spar Lavrica

tel 01 23 55 155

**Pregledi in očala
kot na napotnico**

do
101€
popusta
ob nakupu
očal

Ob nakupu korekcijskih očal vam pripada popust v višini zneska, katerega bi vam priznal ZZSZ na vašo dioptrijo. Popust velja do 15.12.2017.

**OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA**

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK

01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU

***Teset božič
in srečno
novo leto
2018!***

Adaptacija kopalnic od A do Ž

- svetovanje in izris kopalnic
- nabava ter dobava materiala
- hitra in kvalitetna prenova kopalnic
- menjava pip, bojlerjev

- menjava umivalnikov, WC školjk
- servis vodoinštalacij in elektroinštalacij
- hitro in ugodno beljenje
- adaptacija stanovanj

PLAČILO JE MOŽNO TUDI NA OBROKE.

KUPON

Ob kompletni adaptaciji kopalnice prejmete PRALNI STROJ GRATIS.

MAKSI SERVIS d.o.o.
www.adaptacije-maksi.si
 070/718-718

ZBIRNI CENTER NA TURJAKU

JE V ZIMSKEM ČASU
(OD OKTOBRA DO MARCA)
**ODPRT OB SOBOTAH
MED 8. IN 12. URO.**

PROIZVODNJA PVC IN ALU STAVBNEGA POHIŠTVA

PVC okna in vrata • rolete, žaluzije, senčila, komarniki • ALU okna in vrata • notranje in zunanje police • garažna vrata • adaptacije stanovanj, hiš in poslovnih prostorov

ALU VHODNA VRATA – PRIBA BASIC

- ☑ debelina 67 mm
- ☑ nerjavni ročaj 80 cm/nerjavna kljuka HOPPE E5726
- ☑ toplotna prevodnost UD = 0,9 W/m²K
- ☑ cilindrični vložek + 3 kosi ključev
- ☑ pokrivno krilo zunaj in vstavljeno znotraj
- ☑ 3-točkovno zaklepanje
- ☑ DOSTAVA IN MONTAŽA
- ☑ elektrozapirnik

ENOKRILNA VRATA

1.899 EUR

(z DDV)

SUPER CENA!

CENA VELJA ZA:

- enokrillna vrata brez stranske svetlobe, dimenzije do 1000 x 2100 mm (narejeno po meri)
- standardne barve RAL TIGER: 9010, 9016, 9003, 9006, 9007, 7016, 8017, 6005, F29/80077, Grigio ANTICO, PUNTO Grigio
- cena vsebuje dostavo, montažo in 9,5 % DDV
- steklo standard: SATINATO, ČINČILA, PESEK
- cena ne vsebuje demontaže starih vrat, odvoza na deponijo in obdelave špalet z ALU letvicami ali mavčno-kartonskimi ploščami
- aplikacije so samo na zunanji strani

OKNA PRIBA

priba@amis.net-www.priba-okna.si

Sedež podjetja: Kompolje 68, 1312 Videm - Dobrepolje
Razstavní salon in proizvodnja: Javorškova 3, 1315 Velike Lašče

Kontaktni podatki:

telefon: 01 510 55 30; faks: 01 510 55 31; gsm: 041 402 780, 041 449 334, 051 402 780

e-pošta: priba@amis.net

www.priba-okna.si

Akcija za nove naročnike 6 mesecev le 1 €

ODLIČNA TELEVIZIJA, HITRI INTERNET,
FIKSNA IN MOBILNA TELEFONIJA

ZDRUŽITE VSE RAČUNE V ENEGA
IN PRIHRANITE

ZA PONUDBO SUPER 4 Z MOBILNO TELEFONIJO

44,99 ~~55 €/mesec~~
€/mesec leto dni*

*ob 28 mesečni vezavi

TELEVIZIJA IN RADIO Z
250 PROGRAMI
(HD...)

INTERNET S HITROSTJO
DO 100 Mb/s

BREZSKRBN
FIKSNO TELEFONIJO

MOBILNO TELEFONIJO
Z MOŽNOSTJO DODATNIH
ŠTEVILK

Za podrobnejše informacije pokličite na: **051 373 363, 051 654 881**

ali pišite na: **info@sistem-tv.si**

www.sistem-tv.si

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

ANDREJ JAPELJ
Rašica 19,
1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
E: andrej.japelj1@gmail.com

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

ZZ

Goran Petrović dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

20 let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev breident SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

**BREIDENT
IMPLANTANT**
480,00 €

breident

Goran Petrović dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 723 731

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
01 8373 116
051 358 762
 info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

POOBlašČENI PRODAJALEC

Naše storitve:

- avtomehanične storitve
- diagnostika
- avtoelektrika
- vulkaniziranje
- menjava stekel
- popravilo motorjev in menjalnikov, itd.

KLANČAR
Servis vozil Renault in Dacia

**KVALITETNE STORITVE,
DOBRE REŠITVE**

NAROČITE SE ZA TERMIN:
041 710 151
Klančar d.o.o.
Grozničeva 11, Lj-Rudnik
www.klancar.si
info@klancar.si

**ZOBNA AMBULANTA
PRENADENT**

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Draga 1, 1292 lg • GSM: 040 934 000 • www.prenadent.si

Koledar prireditev

(od 6. decembra 2017 do 31. januarja 2018)

ČETRTEK, 7. DECEMBER 2017, ob 18.00

Športna dvorana Velike Lašče

NOVOLETNI DOBRODELNI KONCERT

(Osnovna šola Primoža Trubarja)

PETEK, 8. DECEMBER 2017, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

Abonma – 3. predstava sezone 2017 /2018

ORKESTER MANDOLINA LJUBLJANA

(Občina Velike Lašče)

ČETRTEK, 14. 12. 2017, OB 17.30

Športna dvorana Velike Lašče

**PRAZNIČNO DRUŽENJE ZA VSE PREDŠOLSKO OTROKE
NAŠE OBČINE**

(Vrtec Sončni Žarek in Občina Velike Lašče)

ČETRTEK, 14. 12. 2017, OB 19.00

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

OZVEZDJA KNJIG:

BRANJA IN POGOVOR O KNJIGAH – LILI NOVY

(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

NEDELJA, 17. DECEMBER 2017 – 7. JANUAR 2018

Gradež

RAZSTAVA JASLIC V SKRITIH KOTIČKIH GRADEŽA

(DOD Gradež)

NEDELJA, 17. DECEMBER 2017, ob 17.30

Gradež

**ODPRTJE RAZSTAVE JASLICE V SKRITIH KOTIČKIH
GRADEŽA**

VODEN OGLED S KONCERTOM IN TRŽNICO

(DOD Gradež)

ČETRTEK, 21. DECEMBER 2017, ob 18.00

Dvorana Glasbene šole, Velike Lašče

BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT

(GŠ Ribnica)

PONEDELJEK, 25. DECEMBER 2017, ob 17.30

Gradež

**VODEN OGLED RAZSTAVE JASLIC S KONCERTOM IN
TRŽNICO**

(DOD Gradež)

NEDELJA, 24. DECEMBER 2017, ob 23.15

Velike Lašče

UPRIZORITEV ŽIVIH JASLIC

(Skupnost katoliške mladine Velike Lašče)

PONEDELJEK, 25. DECEMBER 2017, ob 18.00

Velike Lašče

UPRIZORITEV ŽIVIH JASLIC

(Skupnost katoliške mladine Velike Lašče)

PONEDELJEK, 25. DECEMBER 2017, ob 18.00

Velike Lašče–Dvorska vas–Velika Slevica–Velike Lašče

BOŽIČNI POHOD Z LUČKAMI

(Planinsko društvo Velike Lašče)

TOREK, 26. DECEMBER 2017, ob 10.00

Turjak

BOŽIČNA TEKMA

(Lokostrelski klub Turjak)

TOREK, 26. DECEMBER 2017, ob 19.00

Športna dvorana Velike Lašče

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

(Občina Velike Lašče)

PONEDELJEK, 1. JANUAR 2018, ob 17.30

Gradež

**VODEN OGLED RAZSTAVE JASLIC S KONCERTOM IN
TRŽNICO**

(DOD Gradež)

SOBOTA, 6. JANUAR 2018, ob 9.00

Velike Lašče–Kamen vrh–Grmada–Velike Lašče

NOVOLETNI POHOD

(Planinsko društvo Velike Lašče)

NEDELJA, 7. JANUAR 2018, ob 17.30

Gradež

**ZAKLJUČEK RAZSTAVE Z VODENIM OGLEDOM,
KONCERTOM IN TRŽNICO**

(DOD Gradež)

SOBOTA, 20. JANUAR 2018, ob 19.30

Abonma – 4. predstava sezone 2017 /2018

CUCKI, V IZVEDBI MESTNEGA GLEDALIŠČA PTUJ

(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 27. JANUAR 2018, ob 9.00

Športna dvorana Velike Lašče

18. CENETOV MEMORIAL

(TVD Partizan)

ČETRTEK, 11. JANUAR 2018, ob 15.00

V prostorih Društva upokojencev Velike Lašče

PREDAVANJE O PREBAVI

(Društvo upokojencev Velike Lašče)

SREDA, 17. JANUAR 2018, ob 17.00

Levstikov dom (sejna soba) Velike Lašče

PREDAVANJE EUROPA DONNA

(Društvo upokojencev Velike Lašče)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.